

**YENİLİKÇİ VE YARATICI İSTANBUL
MALİ DESTEK PROGRAMI (2016)
Program Referans No: İSTKA/2016/YN
PROGRAM SONRASI DEĞERLENDİRME
RAPORU
ARALIK, 2022**

İÇİNDEKİLER

1. KISALTMALAR & TANIMLAR	4
1.1 KISALTMALAR	4
1.2 TANIMLAR	4
2. YÖNETİCİ ÖZETİ	5
3. GİRİŞ	9
3.1 Literatürde kent, yenilikçilik ve yaratıcılık	10
4. PROGRAM HAKKINDA GENEL BİLGİLER	12
4.1 Programın Tanım ve Kapsamı	12
4.2 Program Düzeyi Performans Göstergeleri	13
5. PROGRAMIN SONUÇLARI	13
5.1 Bütçe Gerçekleşmeleri	13
5.2 Sözleşme İmzalanan ve Tamamlanan Projelere İlişkin İstatistikî Bilgiler	13
6. PROGRAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ	14
6.1 Değerlendirmede Kullanılan Yöntem	14
6.2 Amaç ve Öncelikler Kapsamında Hedeflere Ulaşılma Düzeyi	15
6.3 Değerlendirme Kriterleri Kapsamında Programın İncelenmesi	28
6.3.1 İlgililik	29
6.3.2 Etkinlik	33
6.3.3 Etkililik	38
6.3.4 Etki	40
6.3.5 Sürdürülebilirlik	42
7. SONUÇ ve DEĞERLENDİRMELER	43
8. EKLER	45
Ek 1. Program Düzeyi Performans Göstergeleri	45
Ek 2. Proje Adları ve Yararlanıcı Kurumlar	47
Ek 3. Göstergeler Kapsamında Hedef Gerçekleşmeleri	50
Ek 4. Projelerin Bütçe Gerçekleşmeleri	51
Ek 5. Anket Soruları	53
Ek 6. Odak Grup Görüşme Soruları	58
9. KAYNAKÇA	58

ŞEKİLLER

Şekil 1. Değerlendirme Modeli	13
Şekil 2. Değerlendirme Kriterleri	24
Şekil 3. Programın Bölgesel ve Ulusal Plan ve Politikalar ile İlgililiği	28
Şekil 4. Bütçe Gerçekleştirme Oranı Hesaplaması	32
Şekil 5. Etkililik Oranı Hesaplama	35

GRAFİKLER

Grafik 1. Destek Verilen Kurumların Hukuki Statü Dağılımı	13
Grafik 2. Sözleşmeye Bağlanan Projelerin Öncelik Dağılımı	15
Grafik 3. Zorunlu Göstergeleri Hedefleyen ve Gerçekleştiren Proje Sayıları	16
Grafik 4. Öncelik 1: Göstergelerin Gerçekleşme Oranları	22
Grafik 5. Öncelik 2: Göstergelerin Gerçekleşme Oranları	23
Grafik 6. Öncelik 3: Göstergelerin Gerçekleşme Oranları	23
Grafik 7. Genel Etkinlik Değerlendirmesi	29
Grafik 8. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Hibe Miktarı	30
Grafik 9. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Öngörülen Bütçe	30
Grafik 10. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Ajans Destek Miktarı	31
Grafik 11. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Ek Bütçe	31
Grafik 12. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Ek Bütçenin Nasıl Karşılındığı	31
Grafik 13. Yararlanıcıların Programdan Haberdar Olma Yolları	32
Grafik 14. Tematik Gelişim Alanları	36
Grafik 15. Sosyal Etki Değerlendirmesi	36
Grafik 16. Ekonomik Etki Değerlendirmesi	37
Grafik 17. Çevresel Etki Değerlendirmesi	37
Grafik 18. Sürdürülebilirlik Değerlendirmesi	38

TABLolar

Tablo 1. Program Künyesi	11
Tablo 2. Programın Bütçe Gerçekleşmeleri	12
Tablo 3. Program Değerlendirmede Kullanılan Yöntem	14
Tablo 4. Öncelikler Bazında Hedef Gerçekleşmeleri Tablosu	16
Tablo 5. Projelerin Program Amaç ve Öncelikleri ile İlgililiği	25
Tablo 6. Genel Etkinlik Düzeyine Etki Eden Faktörler	29
Tablo 7. Başvuru, Değerlendirme, Uygulama ve İzleme Süreçleri Açısından Programın Değerlendirilmesi	33
Tablo 8. Projelerin Çıktılarının Hedeflenen ve Gerçekleşen Değerleri	34

1. KISALTMALAR & TANIMLAR

1.1 KISALTMALAR

- AB** : Avrupa Birliği
İSTKA : İstanbul Kalkınma Ajansı
OECD: Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
s : Sayı
vd. : ve diğerleri
Bakınız : Bkz.
YNY : Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı
Ar-Ge : Araştırma-Geliştirme

1.2 TANIMLAR

- Ajans** : T.C. İstanbul Kalkınma Ajansı
Faydalanıcı : Proje sonuçlarından doğrudan veya dolaylı etkilenmiş gerçek veya tüzel kişiler.
İştirakçi : Başvuru sahibi ya da ortakların uygunluk kriterlerini karşılama mecburiyeti olmadığı halde projenin yürütülmesine katkıda bulunan taraf.
Ortak : Başvuru sahibine projenin hazırlık ve uygulama aşamalarında destek veren ve rehberde belirtilen uygunluk kriterlerini sağlayan kuruluş.
Program : İçeriği ve kuralları Kalkınma Ajansları destek mevzuatı ve bu başvuru rehberi ile belirlenen mali destek programı.
Proje : Destekten yararlanmak üzere Ajansa sunulan belli bir amacı, bütçesi ve süresi olan düzenli faaliyetler bütünü.
Yararlanıcı : Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Ajanstan destek almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişiler

2. YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor, İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nca 2016 yılında çağrısı gerçekleştirilmiş olan Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı (YNY)'nin değerlendirilmesine yönelik hazırlanmıştır. İlgili program, 10. Kalkınma Planı (2014-2018) kapsamında *yenilikçi üretim, istikrarlı büyüme* ile İstanbul Bölge Planı (2014-2023) kapsamında *küresel ekonomide söz sahibi, yüksek katma değer üreten, yenilikçi ve yaratıcı ekonomi* gelişme eksenleri ve stratejik amaçları doğrultusunda küresel ekonomide rekabet edebilme gayesiyle İstanbul'da yaratıcılığa ve yenilikçiliğe ağırlık verilerek katma değeri yüksek üretim yapısına geçilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda Valilik, Kaymakamlıklar, Kamu Kurumlarının İl ve Bölge Müdürlükleri ve Başkanlıkları, Diğer Kamu Kurumlarının İlde Bulunan En Üst Birimleri, Belediyeler, İSKİ, İETT, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Daire Başkanlıkları, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası, Deniz Ticaret Odası, İstanbul Ticaret Borsası, Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Birlikler, Odalar, Meslek Örgütleri, Merkezler, Organize Sanayi Bölgeleri, Kâr Amacı Gütmeyen Kooperatifler, Sivil Toplum Kuruluşları (Dernekler, Vakıflar, Birlikler, Sendikalar, Federasyonlar, Konfederasyonlar), Üniversiteler, Fakülteler uygun başvuru sahibi olarak belirlendiği program, İstanbul'un katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler ile küresel ekonomide söz sahibi olabilmesi ve küresel değer zincirinde üst sıralarda yer alabilmesi için yenilik ve yaratıcılık odaklı ekonomik yapıya dönüşümün desteklenmesini hedeflemiştir.

Program kapsamında sözleşmeye bağlanan 44 projenin %73'ünü üniversitelerin (32), %9'unu kamu kurum ve kuruluşlarının (4) ve %9'unu sivil toplum kuruluşlarının (4) oluşturduğu görülmektedir. Bu bağlamda, program başvurularında üniversiteler haricinde kalan sivil toplum kuruluşları gibi paydaşların başvurularının teşvik edilmesi ve proje yararlanıcılarının çeşitlenmesi önerilmektedir. Söz konusu hedefe 3 öncelik çerçevesinde ulaşılabileceği öngörülmüş, program kapsamında desteklenen yararlanıcılar bu öncelikleri gözeterek programa katkı sunmuşlardır:

Öncelik 1: Yenilikçi ve yaratıcı çalışmalarda iş birliği, kümelenme ve disiplinler arası faaliyetlere hizmet edecek; bilginin yayılmasını, teknoloji transferini ve ticarileştirmeyi destekleyecek yapıların kurulması ve geliştirilmesi.

Öncelik 2: İstanbul'da yenilikçi ve yaratıcı çalışmalar yürüten firma, kurum ve kuruluşların insan kaynağı, finansmana erişim, ihracat, fikri ve sınai mülkiyet hakları konularında kurumsal kapasitelerinin artırılması.

Öncelik 3: İstanbul'da yaşam kalitesinin yükseltilmesi için kentsel hizmetlerde yenilikçi uygulamaların geliştirilerek hayata geçirilmesinin sağlanması.

Bu çerçevede programın bütçesi, 50.000.000 TL olarak ilan edilmiştir. Toplam 44 yararlanıcı ile sözleşmeye bağlanan projelerin toplam bütçesi, 44.998.194,74 TL olup sözleşmeye bağlanan toplam destek tutarı 39.643.687,11 TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece ilan edilen program bütçesinin yaklaşık %79'u sözleşmeye bağlanarak hibe edilmesi taahhüt edilmiştir. Bununla birlikte gerçekleşen toplam destek tutarı, 36.654.396,98 TL ile sınırlı kalmıştır. Bu tutar, sözleşmeye bağlanan toplam destek tutarının yaklaşık %92'si oranındadır. Bu durumda program bütçesi göz önünde bulundurularak artan kaynak, 13.345.603,02 TL olmuştur.

Program, nicel ve nitel veri toplama yönteminin bir arada kullanıldığı karma yöntem benimsenerek dünya genelinde özellikle kamu müdahalelerinin değerlendirilmesinde ortak bir referans noktası haline gelmiş olan Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development-OECD) kriterlerinin esas teşkil ettiği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan “Kalkınma Ajanslarınınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar” tarafınca belirlenmiş olan aşağıda sıralı 5 kriter çerçevesinde değerlendirilmiştir:

1. İlgililik
2. Etkinlik
3. Etkililik
4. Etki
5. Sürdürülebilirlik

İlgililik kriteri kapsamında i) projelerin program amaç ve öncelikleri ile uyum ve tutarlılığı ile ii) program amaç ve önceliklerinin hem teklif çağrısı hem de teklif çağrısı sonrası dönemdeki bölgesel ve ulusal plan ve politikalar ile uyum ve tutarlılığı olmak üzere 2 unsur değerlendirilmiştir. İlgililik kriteri açısından projeler hem program amaç ve öncelikleri ile uyumlu ve tutarlı hem de program amaç ve öncelikleri gerek teklif çağrısı gerekse teklif çağrısı sonrası dönemdeki bölgesel ve ulusal plan ve politikalar ile uyumlu ve tutarlıdır. Proje tekliflerinin bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi tarafından değerlendirilmesi sırasında kullanılan kriterlerden biri de ilgililik olup tekliflerin programın amaç ve öncelikleri ile bölgesel ve ulusal plan ve politikalar açısından ilgililiği, 25 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonuçlarına göre en düşük ilgililik puanının 18,00 en yüksek ilgililik puanının 23,50 ve tüm projelerin ilgililik puanı ortalamasının ise 20,19 olduğu görülmektedir.

Etkinlik kriteri kapsamında, uygulanan desteklerden elde edilen çıktı ve sonuçların kullanılan kaynaklarla (girdiler) ne derecede orantılı olduğu ele alınarak i) program hibe miktarı, talep edilen bütçe miktarı ve ajans destek miktarı açısından ekonomik etkinlik, ii) proje bazlı bütçe gerçekleşme oranları açısından operasyonel etkinlik, iii) başvuru, değerlendirme, uygulama ve izleme süreçleri açısından süreç etkinliği olmak üzere 3 unsur değerlendirilmiştir. Buna göre yararlanıcıların %69,6’sı “yatırım gerçekleştirilemezdi”, %13’ü “aynı şekilde (aynı zamanda, aynı büyüklükte, aynı yerde) gerçekleştirdi” %13’ü “aynı yatırım daha sonraki bir zamanda gerçekleştirilebilirdi, ertelenebilirdi” diyerek görüş belirtmiş olup, %4,3’ü “aynı yatırım daha küçük ölçekte gerçekleştirilebilirdi” görüşünü paylaşmaktadır. Bununla birlikte, yararlanıcıların en fazla zorlandıkları ilk 3 konu; bütçe kullanımı, satın alma süreci ve raporlama prosedürleri olmuştur. Bununla birlikte, en zorlanmadıkları ilk 3 konu; görünürlük ve tanıtım faaliyetleri, ajans ile iletişim ve izleme süreci olmuştur.

Ekonomik etkinlik kapsamında program hibe miktarı değerlendirmesine göre yararlanıcıların %82,6’sı hibe miktarının yeterli olduğunu belirtirken, %17,4’ü hibe miktarının yetersiz olduğunu belirtmektedir. Yararlanıcıların %91,3’ü öngördükleri bütçenin yeterli olduğunu belirtirken, %8,7’si yetersiz olduğunu belirtmektedir. Yararlanıcıların %82,6’sı Ajans tarafından sunulan destek miktarının yeterli olduğunu belirtirken, %17,4’ü yetersiz olduğunu belirtmektedir. Yararlanıcıların, ekonomik olarak memnun oldukları görülmektedir. Yararlanıcılara anket çalışmasında, projelerini uygularken ek bütçeye ihtiyaç duyup duymadıkları ve ek bütçe gerekiyorsa bunu nereden karşıladıkları da sorulmuştur. Buna göre yararlanıcıların %39,1’i ek bütçe yaratmaya ihtiyaç

duyduğunu belirtirken, %60,9'u ek bütçeye gerek olmadığını belirtmiştir. Ek bütçeye ihtiyaç duyanların %88,9'u bu bütçeyi kurumsal bütçelerinden karşıladığını beyan etmektedir. Her bir proje için program sonunda gerçekleşen destek tutarının sözleşmeye bağlanan destek tutarına oranı doğrultusunda proje bazlı bütçe gerçekleştirme oranlarına ulaşılmaktadır. En düşük bütçe gerçekleştirme oranı %56 olup en yüksek bütçe gerçekleştirme oranı %100'dür. Verilere göre program sonunda ulaşılan bütçe gerçekleştirme oranı ortalaması %91'dir. Bu oran, projelerini tamamlamış yararlanıcıların sözleşmelerindeki destek miktarının %91'inin kullanıldığını göstermektedir.

Süreç etkinliği kapsamında yararlanıcıların programdan haberdar olma yollarına bakıldığında, yararlanıcıların %65,2'si programı İSTKA tarafından duyduğunu belirtmektedir. Buna göre, program tanıtımında en etkili yöntemin Ajans tarafından gerçekleştirilen tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri olduğu görülmektedir. Program başvuru, değerlendirme, uygulama ve izleme süreçleri ele alındığında, yararlanıcıların bu doğrultuda 5 üzerinden puanladıkları ifadelerle bakıldığında genel memnuniyet ortalamasının 4,4 olduğu görülmektedir.

Etkililik kriteri kapsamında, elde edilen çıktı ve sonuçlar ile programın temel amaç ve önceliklerinin karşılaştırması yapılmıştır. Bu çerçevede programın, amaç ve önceliklerine ne düzeyde ulaşılmış olduğu incelenmiştir. Etkililik düzeyini değerlendirmek için program başvuru rehberi, anket verileri ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Toplam gerçekleşen değer %71,7, hedeflenen değer %64,9 olduğu görülmektedir. Buna göre etkililik oranı %110,4 olarak gerçekleşmiştir.

Etki kriteri kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından olumlu ya da olumsuz, beklenen veya beklenmeyen, doğrudan ya da dolaylı şekilde ortaya çıkan değişiklikler ele alınarak i) sosyal etki, ii) ekonomik etki, iii) çevresel etki olmak üzere 3 unsur değerlendirilmiştir. Gerek anket verilerinden gerekse derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden hiçbir yararlanıcının olumsuz bir etki tecrübe etmediği görülmektedir. Bununla birlikte, projelerin hangi tematik alanlarda gelişime katkı sağladığına bakıldığında sırasıyla; sağlık (%43,5), girişimcilik (%34,8) ve güvenlik (%21,7) alanlarında katkı sağladıkları görülmektedir.

Sosyal etki kapsamında projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi, beceri ve yetkinlik artması konusunda yararlanıcıların %100'ü etkinin varlığını belirtmiştir. Kurumun saygınlığı ve bilinirliğinde artış ve hedef kitlenin ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılır ve analiz edilir hale gelmesi konularında yararlanıcıların %95,7'si etkinin varlığını belirtmiştir.

Ekonomik etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından ürün, hizmet süreçlerinin kalitesinin artması konusunda yararlanıcıların %95,7'si etkinin varlığını belirtmiştir. Bununla birlikte, yararlanıcıların %87'si ürün/hizmet/süreçlerinin miktarının arttığını, %82,6'sı projeye bağlantılı yeni projeler geliştirdiklerini, %78,3'ü hedef kitlesinin çeşitlendiğini, %47,8'i proje alanına giren konularda yeni personel istihdam ettiklerini ve %39,1'i projeye bağlantılı yeni fiziki yatırımlar gerçekleştirdiğini beyan etmiştir.

Çevresel etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından çevresel sonuçlardaki değişiklikler açısından programın değerlendirilmesi incelendiğinde, doğal kaynakların korunmasına katkı sağlanması konusunda yararlanıcıların %13'ü etkinin varlığını belirtmiştir. Bununla birlikte, çevre kirliliğinin azaltılmasına katkı sağlanması konusunda yararlanıcıların %39,1'i, biyoçeşitliliğin gözetilmesi konusunda ise yararlanıcıların %30'u etkinin varlığını belirtmiştir. Bu da projelerin içerikleri bakımından çevreyi önceliklendiren projeler olmadığını göstermektedir.

Sürdürülebilirlik kriteri kapsamında, proje çıktı ve sonuçlarının destek tamamlandıktan sonra da devam ettirilebilme durumu değerlendirilmiştir. Bu çerçevede sosyal, ekonomik ve

Çevresel etkenler ile risklerin mevcudiyeti ve proje uygulamalarını etkileme düzeyi dikkate alınmıştır. Sürdürülebilirlik düzeyini değerlendirmek için anket verileri, nihai raporlar, derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Böylece desteğin net faydalarının destek sona erdikten sonra ne lde devam ettiği ortaya konmuştur. Yararlanıcıların %47,8'i proje faaliyetlerinin artarak/çeşitlenerek devam ettiğini belirtmektedir. Bununla birlikte %17,4' faaliyetlerin tümünün devam ettiğini, %17,4' faaliyetlerin bir kısmının devam ettiğini ve %4,3' faaliyetlerin devam etmediğini beyan etmektedir.

3. GİRİŞ

Küreselleşme ve bilgi toplumuna geçiş sürecinde ortaya çıkan hızlı değişime paralel olarak rekabet ve rekabet edebilirlik kavramları ön plana çıkmakta; işletme, bölge ve ülke olmak üzere tüm düzeylerde hızlı bir yarış berabere getirmektedir. Bu rekabet ortamında birçok ürün ve hizmet, fikir aşamasından piyasaya sunularına ve sonrasında verilen hizmetlere kadar farklı ülkelerin katkısı ile meydana gelmekte, bu üretim sürecinde ülkeler değere yaptıkları katkı oranında kazanç elde ederek küresel ekonomiyi yönlendirme gücünü kazanmaktadır. Bu süreçte, yenilik ve yaratıcılık, yüksek katma değer yaratabilmenin, küresel değer zincirinde yükselmenin, küresel ölçekte rekabet edebilirliğin ve dolayısıyla da kalkınmanın anahtarı haline gelmektedir. Bir ülkenin sahip olduğu yenilik ve yaratıcılık kapasitesi ile o ülkenin küresel rekabet gücü, uluslararası ticaret hacmi, uzun dönemli ve sürdürülebilir ekonomik büyümesi gibi birçok gösterge arasında pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Tüm dünyada gittikçe artan bir öneme sahip olan yenilik çalışmalarına ülkemizde de gereken önem verilmiş ve bu önemin bir göstergesi olarak 2011-2016 Ulusal Bilim, Teknoloji ve Yenilik Stratejisi kapsamında ülkemizin Ar-Ge ve yenilik alanlarındaki vizyonu “Ürettiği bilgi ve geliştirdiği teknolojileri, ülke ve insanlığın yararına yenilikçi ürün, süreç ve hizmetlere dönüştürebilen Türkiye” olarak belirlenmiştir. Ar-Ge ve yenilik çalışmaları sanayide rekabetçi, ileri teknolojiye dayalı, yüksek katma değerli üretim yapısına geçişte büyük önem taşımaktadır. 2015-2018 “Türkiye Sanayi Strateji Belgesi” ortak yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerde Afro-Asya’nın üretim üssü olmak vizyonu ile Türk Sanayisinin rekabet edilebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilerek, dünya ihracatından daha fazla pay alan, ağırlıklı olarak yüksek katma değerli ve ileri teknoloji ürünlerin üretildiği, nitelikli işgücüne sahip ve aynı zamanda çevreye ve topluma duyarlı bir sanayi yapısına dönüşümü hızlandırmak” hedefi ortaya konmuştur. Ar-Ge ve yenilik çalışmaları sonucu ortaya çıkarılan yüksek katma değerli ürün ve hizmetlerin ticarileştirilerek küresel pazarlara ihraç edilmesi özellikle ülkemizin karşı karşıya bulunduğu cari açık sorunu ile mücadeleye sağlayacağı katkılar açısından da büyük önem taşımaktadır. 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ile “2023 yılında 500 milyar ABD Doları ihracata ulaşarak, ülkemizin dünya ticaretinde lider ülkeler arasında yer alması” vizyonu çerçevesinde 2023 yılında Türkiye’nin dünya ihracatından aldığı payın % 1,5’e ulaşması ve Türkiye’nin dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasında yer alması hedeflerine ulaşılması Ar-Ge, yenilik, ileri teknoloji ve bilgi odaklı üretim ile mümkün olabilecektir.

Bu doğrultuda, Onuncu Kalkınma Planı’nda vurgulanan küresel ekonomide rekabet edebilen Türkiye hedefi doğrultusunda ülkemizde gerçekleşecek ekonomik dönüşümünün İstanbul’dan başlaması ve İstanbul’da yenilik ve yaratıcılığa ağırlık verilerek katma değeri yüksek üretim yapısına geçilmesi gerekmektedir. Bu amaçla, 2014-2023 İstanbul Bölge Planı’nda 2023 İstanbul Vizyonu “Yaratıcı ve Özgür İnsanlarıyla, Yenilik ve Kültür Kenti; Özgün İstanbul” olarak belirlenmiş, yenilik ve yaratıcılık yatay kesen olarak değerlendirilerek tüm gelişme eksenlerinde vurgulanmıştır. Bununla birlikte, Ar-Ge ve yenilik “küresel ekonomide söz sahibi, yüksek katma değer üreten yenilikçi ve yaratıcı ekonomi” gelişme eksenindeki öncelik alanlarından biri olarak daha detaylı ele alınmış, İstanbul yenilik ekosisteminin geliştirilmesi ve Bölge’nin Ar-Ge ve yenilik kapasitesinin artırılması için gerekli strateji ve hedefler ortaya konmuştur. Aynı gelişme eksenindeki öncelik alanlarında biri de “sanayide dönüşüm” olarak belirlenmiştir. İstanbul’da sanayinin ileri teknolojiden uzak, düşük katma değerli, emek yoğun, kentsel yaşama ve çevreye yük getiren mevcut üretim yapısı ile ülkemizin 2023 hedeflerine ulaşmasında gerekli katkıyı sağlaması mümkün değildir. İstanbul sanayisinin bu üretim yapısından kurtularak yüksek katma değer üretmesi Ar-Ge,

yenilik, ticarileştirme, ileri teknoloji ve bilgi odaklı üretim faaliyetleri ile mümkün olacaktır. Bu bağlamda 2014-2023 İstanbul Bölge Planı'nda "sanayide ileri teknoloji kullanan, yüksek katma değer üreten ve nitelikli işgücü istihdam eden bir üretim yapısının oluşturulması" stratejisi ortaya konmuştur.

Bu arka plan göz önünde bulundurularak 2016 Yılı Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı (YNY) uygulama sonuçlarının değerlendirilmesini amaçlayan bu çalışmada öncelikle programın tanım ve kapsamı ile programın amaç, öncelik ve performans göstergelerini kapsayan genel bilgiler aktarılmıştır. Daha sonra bütçe gerçekleştirmeleri ile sözleşme imzalanan ve tamamlanan projelere ilişkin istatistik bilgileri kapsayan program sonuçlarına yer verilmiştir. Bunları takiben değerlendirmede kullanılan yöntem açıklanarak değerlendirme kriterleri kapsamında program incelenmiştir. Son olarak değerlendirme sonuçları özetlenerek gelecekteki program tasarımlarına yönelik öneriler sunulmuştur.

3.1 Literatürde kent, yenilikçilik ve yaratıcılık

Günümüzde kentler yaşamsal önemdedir. Çünkü; kent, bilginin üretildiği yerdir, yeni kalkınma ve politik yönetim formları için kilit bölge/alandır, yönetmeyi öğrenmek ve enformasyon devrimini bireyselleştirmek (vatandaşa indirmek) için "stratejik" bir yerdir, yeni enformasyon ve telekomünikasyon teknolojilerinin topluma ve yurttışa mal edilmesi için "uygun" bir yerdir. Kendi kaynakları ve yetenekleri ile farklılaşarak küresel sistemlerde öncelikli düğüm noktaları haline gelen rekabetçi kentler, ortaklaşa yaratılmış birer ana kaynak, bölgesel, ulusal ve uluslararası büyümenin ve kalkınmanın birer motoru olarak görülmektedir. Uluslararası ekonomilerin yayılgan etkileri ile uyumlu olarak sanayileşmiş ülkelerde yeni bir kent evresinin doğduğu görüşü kabul görmektedir¹.

Bugün nüfusun büyük bir bölümünün yaşadığı kentler, tarihin ilk dönemlerinden beri ekonominin ve kültürün merkezi olmuş ve olmaya da devam etmektedir. Sanayileşme ve kente göç gibi nedenlerle metropollere dönüşen kentlerdeki artan toplumsal, ekonomik ve kültürel sorunlar ancak akılcı yaklaşım, yöntem ve yönetimlerle çözümlenebilmektedir. Sorunların önemli bir bölümünün çözümlendiği başarılı bir şehir yapılanması için kentlerin yaratıcı bireylere ev sahipliği yapabilmesi gereklidir. Bu tür şehirlerin uygulamalarına göre de kentler yaratıcı liderliklere, yönetimlere ve inovasyon potansiyellerine ihtiyaç duymakta ve kültür ekonomisinin yarattığı fırsatlardan yararlanmak istemektedirler. Kentlerin kültür ve yaratıcı endüstriler temelinde sürdürülebilir kalkınmalarının gerçekleştirilmesi yaklaşımı son çeyrek asırda yaygınlık ve etkinlik kazanmıştır. Nitekim AB'de genel kalkınma modellerinin yerine kent kültürü ve yaratıcılık merkezli sürdürülebilir kalkınma yaklaşımlarının öne çıktığı gözlenmektedir. Yine Avrupa Kültür Başkentleri, Türk Dünyası Kültür Başkentleri ve İslam Kültür Başkentleri gibi programlar da bu sürecin farklı türden yansımaları olarak değerlendirilebilir².

Bilgi ekonomisinin hızlı gelişimiyle birlikte, dünya çapında kentleşme modelinde bir dizi önemli değişim ortaya çıkmaktadır. Geleneksel kentleşme kuramının bu değişimleri küresel ölçekte yorumlaması zorlaşmıştır ve kentleşme dinamiklerindeki yeni değişimleri açıklamak

¹ Müfit Akyos, Çağdaş Yenilikçi Yerel Yönetimlere,

<https://inovasyon.org/images/makaleler/pdf/MA.Cagdas.Yenilikci.Yerel.Yonetimlere.pdf>

² Nebi Özdemir, Ecem Özdemir, Yaratıcı Kentler ve Yaşayan Kültür, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1137339>

için “yenilikçilik” temel bir kavramdır³. Kentsel yenilikçilik, büyük şehirlerle ilgili zorlukları ele almanın hükümlerini, çözümlerini ve yollarını ifade etmektedir. Kentsel ortam, büyümesi ve küresel tehditlerle giderek daha alakalı hale geldiğinden, bu alanlarda geliştirilen yeni teknolojiler sürdürülebilir bir vizyon sunmaktadır. Bu yenilikler, daha iyi sosyal ve ekonomik kümelenme, katılım ve akıllı mobilite çözümlerini benimseyerek şehirlerdeki yaşam kalitesini artırabilir⁴.

Yaratıcı şehir, yaratıcılığın kentsel gelişimde stratejik bir faktör olarak ele alınması gerektiğini savunan bir kavramdır. Verimli ve adil şehirlere ek olarak, yaratıcı bir şehir vatandaşları arasında yaratıcılığı geliştirmek için yerler, deneyimler ve fırsatlar sağlar. Yaratıcı bir şehir verimli olmalıdır; başta yoksullar ve dezavantajlı kişiler olmak üzere tüm vatandaşlarının maddi refahını düşünen bir şehir olmalıdır. Aynı zamanda duygusal olarak tatmin edici bir şehir ve vatandaşları arasında yaratıcılığı teşvik eden bir şehir olmalıdır⁵. 2004 yılında UNESCO, Yaratıcı Şehirler Ağı'nı (Creative Cities Network-UCCN) kurmuştur. UCCN, bir şehrin yaratıcılığını sürdürmeye ve geliştirmeye yardımcı olabilecek en iyi uygulamaları ve ortaklıkları paylaşmak için kurulmuştur. UCCN üyesi olarak tanınan tüm şehirler, yaratıcılığın sürdürülebilir kalkınmanın stratejik bir faktörü olarak hareket ettiği konusunda hemfikirdir⁶.

³ Lachang Lyu, Feixiang Sun & Ru Huang, İnovasyona Dayalı Kentleşme: Çin'de Vilayet Düzeyinde veya Daha Yüksek 270 Şehirden Elde Edilen Kanıtlar, <https://link.springer.com/article/10.1007/s11442-019-1659-1>

⁴ <https://www.citiesforum.org/news/what-is-urban-innovation/#:~:text=It%20refers%20to%20provisions%2C%20solutions,offer%20a%20horizon%20of%20sustainability.>

⁵ David Yencken, The Creative City, <https://meanjin.com.au/essays/the-creative-city/>

⁶ https://en.unesco.org/creative-cities/sites/default/files/uccn_mission_statement_rev_nov_2017.pdf

4. PROGRAM HAKKINDA GENEL BİLGİLER

4.1 Programın Tanım ve Kapsamı

Programın tanım ve kapsamını içeren program künyesi, Tablo 1’de özetlenmektedir:

Tablo 1. Program Künyesi

Programın Adı	YENİLİKÇİ VE YARATICI İSTANBUL MALİ DESTEK PROGRAMI
Program Referans No	İSTKA/2016/YN
Programın Genel Hedefi	İstanbul'un katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler ile küresel ekonomide söz sahibi olabilmesi ve küresel değer zincirinde üst sıralarda yer alabilmesi için yenilik ve yaratıcılık odaklı ekonomik yapıya dönüşümün desteklenmesi
Programın Öncelikleri	Öncelik 1: Yenilikçi ve yaratıcı çalışmalarda işbirliği, kümelenme ve disiplinler arası faaliyetlere hizmet edecek; bilginin yayılmasını, teknoloji transferini ve ticarileştirmeyi destekleyecek yapıların kurulması ve geliştirilmesi Öncelik 2: İstanbul’da yenilikçi ve yaratıcı çalışmalar yürüten firma, kurum ve kuruluşların insan kaynağı, finansmana erişim, ihracat, fikri ve sınai mülkiyet hakları konularında kurumsal kapasitelerinin artırılması Öncelik 3: İstanbul’da yaşam kalitesinin yükseltilmesi için kentsel hizmetlerde yenilikçi uygulamaların geliştirilerek hayata geçirilmesinin sağlanması
Programın Toplam Bütçesi	50.000.000 TL
Projelere Sağlanacak Asgari ve Azami Destek Miktarı	Asgari Tutar: 200.000 TL Azami Tutar: 1.500.000 TL Hiçbir destek, projenin toplam uygun maliyetinin %25’inden az ve %90’ından fazla olamaz.
Proje Süresi	Asgari 6 ay, azami 12 aydır
Uygun Başvuru Sahipleri	<ul style="list-style-type: none">• Valilik, Kaymakamlıklar, Kamu Kurumlarının İl ve Bölge Müdürlükleri ve Başkanlıkları, Diğer Kamu Kurumlarının İlde Bulunan En Üst Birimleri• Belediyeler, İSKİ, İETT• İstanbul Büyükşehir Belediyesi Daire Başkanlıkları• İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası, Deniz Ticaret Odası, İstanbul Ticaret Borsası• Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları, Birlikler, Odalar, Meslek Örgütleri, Merkezler• Organize Sanayi Bölgeleri, Kar Amacı Gütmeyen Kooperatifler• Sivil Toplum Kuruluşları (Dernekler, Vakıflar, Sendikalar, Birlikler, Federasyonlar, Konfederasyonlar)• Üniversiteler, Fakülteler

4.2 Program Düzeyi Performans Göstergeleri

Program düzeyi performans göstergeleri, Ek 1. Program Düzeyi Performans Göstergeleri tablosunda özetlenmektedir. Tabloda renklendirilen göstergelerin 7'si(S1-G1) zorunlu göstergeleri, geriye kalan 18'i (G7-A43) ise projenin hedefleri ile ilişkili olarak kullanılması faydalanıcının takdirine bırakılan göstergeleri ifade etmektedir. Toplam 25 gösterge bulunmaktadır.

5. PROGRAMIN SONUÇLARI

5.1 Bütçe Gerçekleşmeleri

Programın bütçesi, 50.000.000 TL olarak ilan edilmiştir. Ek 2. Proje Adları ve Yararlanıcı Kurumlar tablosunda sıralanan toplam 44 yararlanıcı ile sözleşmeye bağlanan projelerin toplam bütçesi, 44.998.194,74 TL olup sözleşmeye bağlanan toplam destek tutarı 39.643.687,11 TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece ilan edilen program bütçesinin yaklaşık %90'ı sözleşmeye bağlanarak hibe edilmesi taahhüt edilmiştir. Bununla birlikte gerçekleşen toplam destek tutarı, 36.654.396,98 TL ile sınırlı kalmıştır. Bu tutar, sözleşmeye bağlanan toplam destek tutarının yaklaşık %92'si oranındadır. Bu durumda program bütçesi göz önünde bulundurularak artan kaynak, 13.345.603,02 TL olmuştur (Tablo 2).

Tablo 2. Programın Bütçe Gerçekleşmeleri

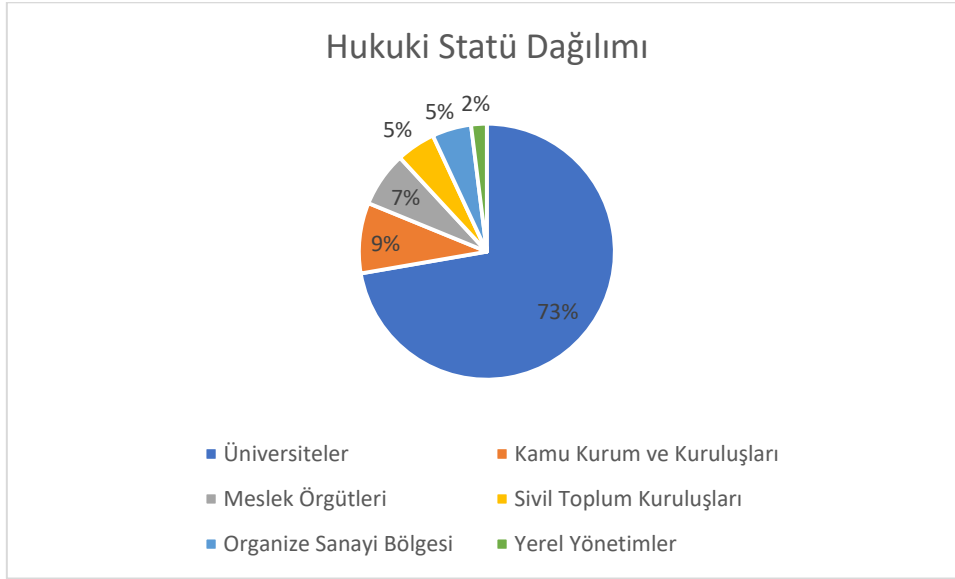
Program Bütçesi	Sözleşme Bütçesi	Destek Oranı (Ortalama)	Sözleşme toplam destek tutarı	Gerçekleşen Toplam Bütçe	Gerçekleşen Toplam Destek Tutarı
₺50.000.000	₺44.998.194,74	87,81%	₺39.643.687,11	₺41.617.230,84	₺36.654.396,98

5.2 Sözleşme İmzalanan ve Tamamlanan Projelere İlişkin İstatistikî Bilgiler

Program kapsamında 44 projeye destek verilmiştir, 44 yararlanıcı kurum projelerini başarıyla tamamlamıştır. Program çerçevesinde destek sözleşmesi imzalanan ve tamamlanan 44 proje yararlanıcısı, proje isimleri ve referans kodları Ek 2. Projelerin Adları ve Yararlanıcı Kurumlar tablosunda sıralanmaktadır.

Destek verilen kurumların hukukî statülerine göre dağılımı, Grafik 1'deki gibidir. Buna göre gerçekleşen proje sayısının %73'üne karşılık gelen 32 proje ile üniversiteler ilk sıradadır. Üniversiteleri, gerçekleşen toplam proje sayısının %9'una karşılık gelen 4 proje ile kamu kurum ve kuruluşları ile yine %9 oranında 4 proje ile sivil toplum kuruluşları takip etmektedir. Gerçekleşen projelerin %9'u ise diğer kurum ve kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Grafik 1. Destek Verilen Kurumların Hukuki Statü Dağılımı

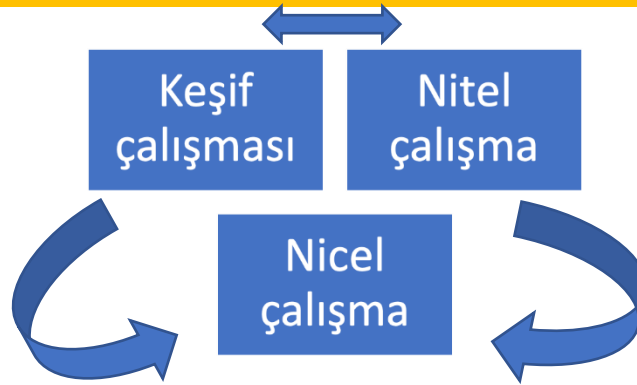

6. PROGRAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

6.1 Değerlendirmede Kullanılan Yöntem

Program değerlendirilmesi Şekil 1’de görüleceği üzere üç evrede gerçekleştirilmiştir:

Şekil 1. Değerlendirme Modeli

Keşif çalışması aşamasında öncelikle İSTKA’nın ilgili ekibinden geçmiş dönem değerlendirme raporları ve rapor çerçevesine dair sağladıkları belgeler derlenmiş, programın değerlendirilmesi için ihtiyaç duyulan kaynaklar elde edilmiştir. Bu sürecin ardından gerçekleştirilen literatür taramasıyla program hedeflerine yönelik arka plan bilgileri derlenmiş, program değerlendirmesine zemin hazırlanmıştır. Sonrasında nitel ve nicel çalışmalar eşzamanlı olarak yürütülmüştür.

Nitel çalışma kapsamında mali program kapsamında destek verilen projelerin uygulayıcılarına gönderilen davetlerle İSTKA ofisinde odak grup görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde özellikle son dönemde kurumların gerçekleştirdikleri

projeler dolayımında gözlemledikleri etkilerin derlenmesi ve güncel geri dönüş ve önerilerinin derinlemesine elde edilmesi hedeflenmiştir. Odak grup görüşmelerinde program kapsamında destek alan projeler içerisinde programın tamamlanmasının üzerinden geçen zaman da gözetilerek yeterli temsiliyetin sağlanması amaçlanmıştır.

Nitel çalışma kapsamında ise öncelikle raporun belirlenen çerçeve ve hedefleri doğrultusunda anket formu tasarlanmış ve doğrudan kurumların proje sonuçları ve etkisine yönelik beyanlarının derlenmesi hedeflenmiştir. Sonrasında program kapsamında destek verilen projeleri gerçekleştiren tüm kurumlara anket formları iletilmiştir. Telefon aramalarıyla desteklenen uygulama süreci sonucunda Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı kapsamında desteklenen 44 projeden 23'üyle (%52,3) anket gerçekleştirilmiştir.

Bu evrelerde gerçekleştirilen adımlar Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. Program Değerlendirmede Kullanılan Yöntem

Evre	Aşamalar	Amaç	Yöntem
Keşif çalışması	Literatür taraması	Rapor çerçevesinin hazırlanması ve analize zemin hazırlayacak verilerin derlenmesi.	Literatür taraması ve İSTKA'dan ilgili belgelerin edinilmesi
Nitel çalışma	Odak grup görüşmesi	Mali program kapsamında desteklenen projelerin uygulayıcılarının projelerin sonuç ve etkilerine yönelik görüş ve analizlerini derinlemesine incelemek.	Odak grup görüşmesi
Nitel çalışma	Anket uygulaması	Mali program kapsamında desteklenen projelerin uygulayıcılarının projelerinin sonuç ve etkilerine yönelik beyanlarının derlenmesi ve analiz edilmesi.	Anket çalışması

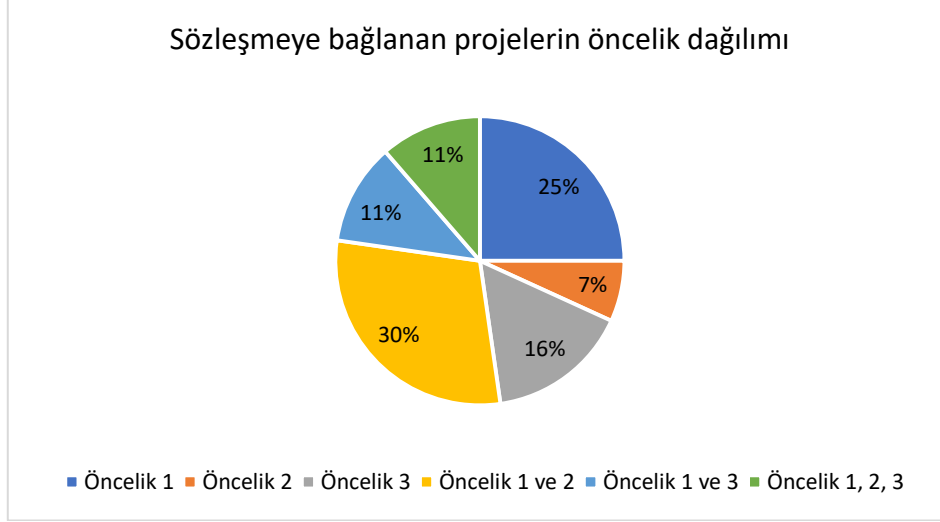
Tüm evrelerin tamamlanmasının ardından raporlama aşamasına geçilmiş, tüm verilerin en doğru şekilde analize yansıtılması için gerekli çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu aşamada var olan durumun analizlerine ek olarak gelecek dönemlerde gerçekleştirilecek programlar için referans olabilecek önerilerin de derlenmesine özen gösterilmiştir.

6.2 Amaç ve Öncelikler Kapsamında Hedeflere Ulaşılma Düzeyi

Sözleşmeye bağlanan projelerin amaç ve öncelikler kapsamında hedeflere ulaşılma düzeyleri, proje sonunda sundukları nihai teknik raporlar incelenerek elde edilmiştir. Sözleşmeye bağlanan 44 projenin; Tablo 1'de yer alan "**Öncelik 1:** Yenilikçi ve yaratıcı çalışmalarda işbirliği, kümelenme ve disiplinler arası faaliyetlere hizmet edecek; bilginin yayılmasını, teknoloji transferini ve ticarileştirmeyi destekleyecek yapıların kurulması ve geliştirilmesi **Öncelik 2:** İstanbul'da yenilikçi ve yaratıcı çalışmalar yürüten firma, kurum ve kuruluşların insan kaynağı, finansmana erişim, ihracat, fikri ve sınai mülkiyet hakları konularında kurumsal kapasitelerinin artırılması ve **Öncelik 3:** İstanbul'da yaşam kalitesinin yükseltilmesi

için kentsel hizmetlerde yenilikçi uygulamaların geliştirilerek hayata geçirilmesinin sağlanması” alanlarından 11 projenin Öncelik 1, 3 projenin Öncelik 2, 7 projenin Öncelik 3, 13 projenin Öncelik 1 ve 2, 5 projenin Öncelik 1-2-3 ve 5 projenin Öncelik 1-3’e göre projelerini kurguladığı ve uyguladığı görülmüştür. Grafik 2’de görüleceği üzere, projelerin %25’i Öncelik 1, %7’si Öncelik 2, %16’sı Öncelik 3, %30’u Öncelik 1 ve 2, %11’i Öncelik 1 ve 3, %11’i Öncelik 1-2-3’e göre projelerini yürütmüştür.

Grafik 2. Sözleşmeye Bağlanan Projelerin Öncelik Dağılımı

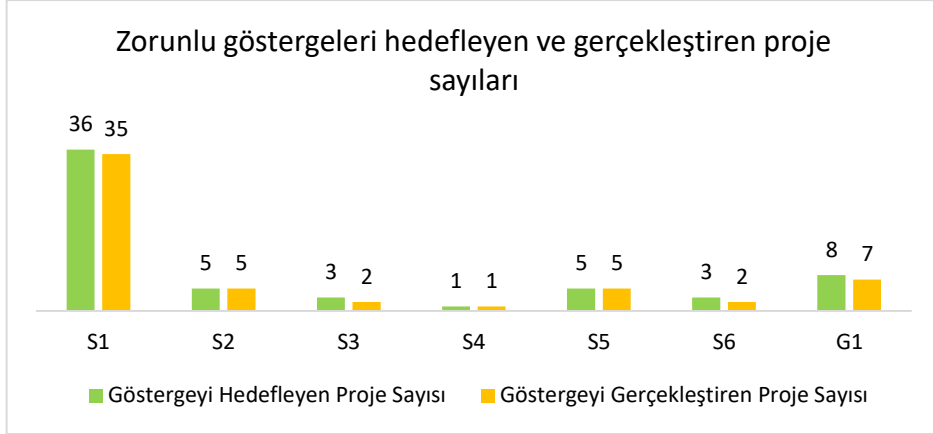

Zorunlu göstergeleri hedefleyen ve gerçekleştiren projelerin sayı dağılımına bakıldığında Grafik 3’te görüleceği üzere:

- S1: Faydalancı Sayısı göstergesinin 36 projede hedeflendiği ve 35 projede gerçekleştiği,
- 5 projenin S2: Faydalancı Kadın Sayısı göstergesini hedeflediği ve 5’inin gerçekleştirdiği,
- 3 projenin S3: Doğrudan Faydalancı Engelli Sayısı göstergesini hedeflediği ve 2’sinin gerçekleştirdiği,
- 1 projenin S4: Doğrudan Faydalancı Çocuk Sayısı göstergesini hedeflediği ve 1’inin gerçekleştirdiği,
- 5 projenin S5: Doğrudan Faydalancı Genç Sayısı göstergesini hedeflediği ve 5’inin gerçekleştirdiği,
- 3 projenin S6: Doğrudan Faydalancı Yaşlı Sayısı göstergesini hedeflediği ve 2Sinin gerçekleştirdiği,
- 8 projenin G1: Sürekli İstihdam Kişi Sayısı göstergesini hedeflediği ve 7’sinin gerçekleştirdiği görülmektedir.

Zorunlu göstergeler içerisinde en az (1) S4: Doğrudan Faydalancı Çocuk Sayısı göstergesinin hedeflendiği görülmektedir. Grafik 3’te yer alan göstergelerin gerçekleşmeleri, hedefledikleri sayılara ulaştıkları anlamına gelmemekle birlikte, tüm göstergelerin gerçekleşme sayıları ve başarı oranları Ek 3. Göstergeler Kapsamında Hedef Gerçekleşmeleri tablosunda yer almaktadır.

Grafik 3. Zorunlu Göstergeleri Hedefleyen ve Gerçekleştiren Proje Sayısı

Ek 3: Göstergeler Kapsamında Hedef Gerçekleşmeleri Tablosunda belirtildiği gibi 44 projenin hedeflediği ve gerçekleştirdiği göstergelere bakıldığında, zorunlu göstergelerden (S1-G1 aralığı) yalnızca Doğrudan Faydalancı Sayısı- Çocuk Kişi göstergesinin başarıyla hedefe ulaştığı görülmektedir. Zorunlu olmayan göstergelerin (G7-A43) hedefleri ve gerçekleşme sayılarına bakıldığında, S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı göstergesinin hedefinin çok üzerinde tamamlandığı, çoğunluğunun da başarıyla tamamlandığı görülmektedir.

Tüm göstergelerin ortalama gerçekleşme yüzdesi %104 olarak tamamlanmıştır. Böylece, ortalamada programın gösterge hedefleri baz alındığında başarıyla tamamlandığı söylenebilir. Göstergelerin gerçekleşme oranları Ek 3. Göstergeler Kapsamında Hedef Gerçekleşmeleri tablosundan takip edilebilmektedir. Öncelikler bazında ise hedef gerçekleşmeleri Tablo 4'ten takip edilebilmektedir.

Tablo 4. Öncelikler Bazında Hedef Gerçekleşmeleri Tablosu

AMAÇ: İstanbul'un katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler ile küresel ekonomide söz sahibi olabilmesi ve küresel değer zincirinde üst sıralarda yer alabilmesi için yenilik ve yaratıcılık odaklı ekonomik yapıya dönüşümün desteklenmesi	Öncelik 1	Program Performans Göstergesi	Hedef	Sonuç	Gerçekleşme Oranı
		S1: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Kişi	46.209	39.260	85%
S2: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Kadın Kişi	2.500	679	27%		
S3: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Engelli Kişi	-	-	0%		
S4: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Çocuk Kişi	-	-	0%		
S5: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Genç Kişi	550	263	48%		
S6: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Yaşlı Kişi	9.700	2.421	25%		
G1: Sürekli İstihdam - Kişi	12	10	83%		

G7: Eğitim Sayısı - Adet	35	47	134%
G2: Geçici İstihdam - Kişi	2	-	0%
G8: Eğitim Süresi - Saat	270	482	179%
G9: Eğitime Katılan Kişi Sayısı - Kişi	4.214	4.858	115%
G10: Eğitim Harcamaları - TL	-	-	0%
K32: Alınan Sertifika Sayısı - Adet	30	20	67%
K20: Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı - Adet	8	8	100%
K21: Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı - Adet	23	22	96%
K46: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı - Adet	5	5	100%
K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	79	80	101%
K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı - Adet	2	2	100%
K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	114	117	103%
K39: Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı - Adet	5	5	100%
K49: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	1	1	100%
K50: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	4	4	100%
S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı	33	38	115%

		(Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)			
		A5: Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	-	-	0%
		A43: Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	5	3	60%
		S1: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kişi	900	4.736	526%
Öncelik 2		S2: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın Kişi	300	300	100%
		S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi	5	5	100%
		S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk Kişi	-	-	0%
		S5: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi	300	300	100%
		S6: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı Kişi	-	-	0%
		G1: Sürekli İstihdam - Kişi	-	-	0%
		G7: Eğitim Sayısı - Adet	9	9	100%
		G2: Geçici İstihdam - Kişi	9	10	111%
		G8: Eğitim Süresi - Saat	60	60	100%
		G9: Eğitime Katılan Kişi Sayısı - Kişi	380	492	129%
		G10: Eğitim Harcamaları - TL	-	-	0%
		K32: Alınan Sertifika Sayısı - Adet	200	200	100%
		K20: Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı - Adet	17	24	141%
		K21: Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı - Adet	11	14	127%
		K46: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı - Adet	1	1	100%
		K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	1	-	0%

		K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı - Adet	2	2	100%	
		K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	20	-	0%	
		K39: Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı - Adet	3	3	100%	
		K49: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	21	1	5%	
		K50: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	70	72	103%	
		S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)	56	384	686%	
		A5: Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	-	-	0%	
		A43: Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	1	1	100%	
		Öncelik 3	S1: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kişi	259.802	16.983	7%
			S2: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın Kişi	-	-	0%
S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi	-		-	0%		
S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk Kişi	-		-	0%		
S5: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi	-		-	0%		
S6: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı Kişi	-		-	0%		
G1: Sürekli İstihdam - Kişi	4		3	75%		

G7: Eğitim Sayısı - Adet	14	16	114%
G2: Geçici İstihdam - Kişi	6	6	100%
G8: Eğitim Süresi - Saat	160	154	96%
G9: Eğitime Katılan Kişi Sayısı - Kişi	392	487	124%
G10: Eğitim Harcamaları - TL	-	-	0%
K32: Alınan Sertifika Sayısı - Adet	12	29	242%
K20: Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı - Adet	1	-	0%
K21: Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı - Adet	7	14	200%
K46: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı - Adet	6	9	150%
K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	59	64	108%
K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı - Adet	1	1	100%
K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	1	-	0%
K39: Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı - Adet	5	5	100%
K49: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	9	14	156%
K50: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	10	14	140%
S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı	5	3	60%

		(Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)			
		A5: Düzenlenen veya Rehabilitasyon Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	-	-	0%
		A43: Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	24	28	117%
		S1: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kişi	12.575	6.566	52%
Öncelik 1,2		S2: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın Kişi	50	-	0%
		S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi	5	-	0%
		S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk Kişi	-	-	0%
		S5: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi	1.000	124	12%
		S6: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı Kişi	10	-	0%
		G1: Sürekli İstihdam - Kişi	87	2	2%
		G7: Eğitim Sayısı - Adet	71	92	130%
		G2: Geçici İstihdam - Kişi	3	2	67%
		G8: Eğitim Süresi - Saat	1.616	2.177	135%
		G9: Eğitime Katılan Kişi Sayısı - Kişi	1.485	2.322	156%
		G10: Eğitim Harcamaları - TL	125.640	50.179	40%
		K32: Alınan Sertifika Sayısı - Adet	3	243	8100%
		K20: Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı - Adet	2	3	150%
		K21: Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı - Adet	222	556	250%
		K46: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı - Adet	18	18	100%
		K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	631	262	42%

		K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı - Adet	4	2	50%	
		K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	112	150	134%	
		K39: Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı - Adet	7	11	157%	
		K49: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	1	1	100%	
		K50: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	-	-	0%	
		S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)	42	64	152%	
		A5: Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	500	720	144%	
		A43: Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	-	-	0%	
		Öncelik 1,3	S1: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kişi	5.340	1.865	35%
			S2: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın Kişi	-	70	7000%
S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi	-		-	0%		
S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk Kişi	-		-	0%		
S5: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi	-		126	12600%		
S6: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı Kişi	-		-	0%		
G1: Sürekli İstihdam - Kişi	-		-	0%		

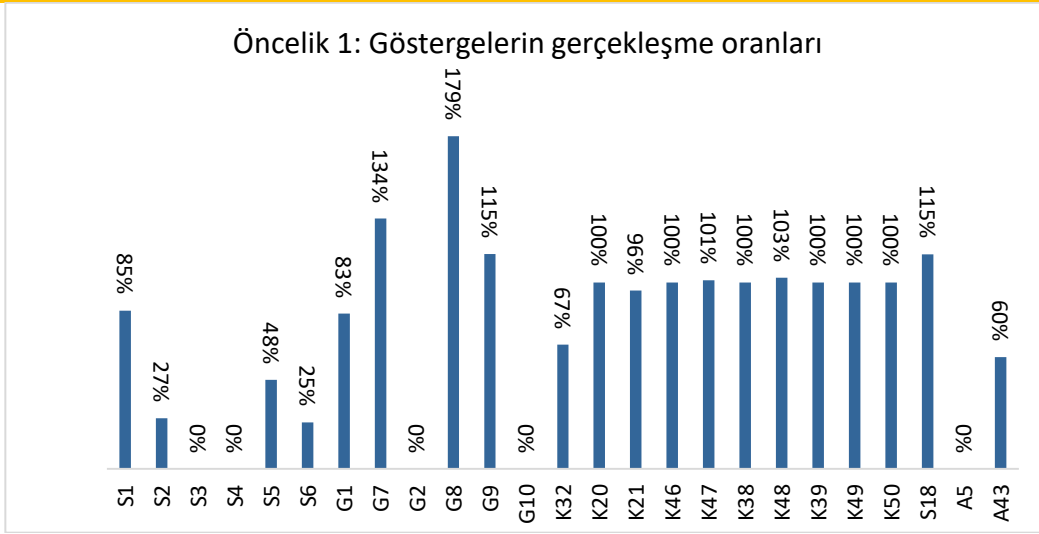
G7: Eğitim Sayısı - Adet	9	18	200%
G2: Geçici İstihdam - Kişi	-	-	0%
G8: Eğitim Süresi - Saat	134	134	100%
G9: Eğitime Katılan Kişi Sayısı - Kişi	150	498	332%
G10: Eğitim Harcamaları - TL	5.000	5.000	100%
K32: Alınan Sertifika Sayısı - Adet	10	10	100%
K20: Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı - Adet	-	-	0%
K21: Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı - Adet	20	24	120%
K46: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı - Adet	3	3	100%
K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	6	6	100%
K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı - Adet	1	1	100%
K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	20	28	140%
K39: Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı - Adet	2	2	100%
K49: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	13	13	100%
K50: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	14	14	100%
S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı	31	34	110%

		(Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)			
		A5: Düzenlenen veya Rehabilitasyon Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	600	850	142%
		A43: Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	6	6	100%
	Öncelik 1,2,3	S1: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kişi	2.720	3.163	116%
		S2: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın Kişi	-	-	0%
		S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi	-	-	0%
		S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk Kişi	608	608	100%
		S5: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi	-	-	0%
		S6: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı Kişi	-	-	0%
		G1: Sürekli İstihdam - Kişi	4	6	150%
		G7: Eğitim Sayısı - Adet	67	42	63%
		G2: Geçici İstihdam - Kişi	-	-	0%
		G8: Eğitim Süresi - Saat	611	3.085	505%
		G9: Eğitime Katılan Kişi Sayısı - Kişi	1.445	1.754	121%
		G10: Eğitim Harcamaları - TL	-	-	0%
		K32: Alınan Sertifika Sayısı - Adet	285	416	146%
		K20: Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı - Adet	-	-	0%
		K21: Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, Çalıştay vs. Sayısı - Adet	6	10	167%
		K46: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı - Adet	3	4	133%
		K47: Kurulan/Geliştirilen Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	7	10	143%

	K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı - Adet	2	3	150%
	K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı - Adet	12	12	100%
	K39: Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı - Adet	3	3	100%
	K49: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	-	-	0%
	K50: Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	2	2	100%
	S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)	4	5	125%
	A5: Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	1	-	0%
	A43: Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	1	2	200%

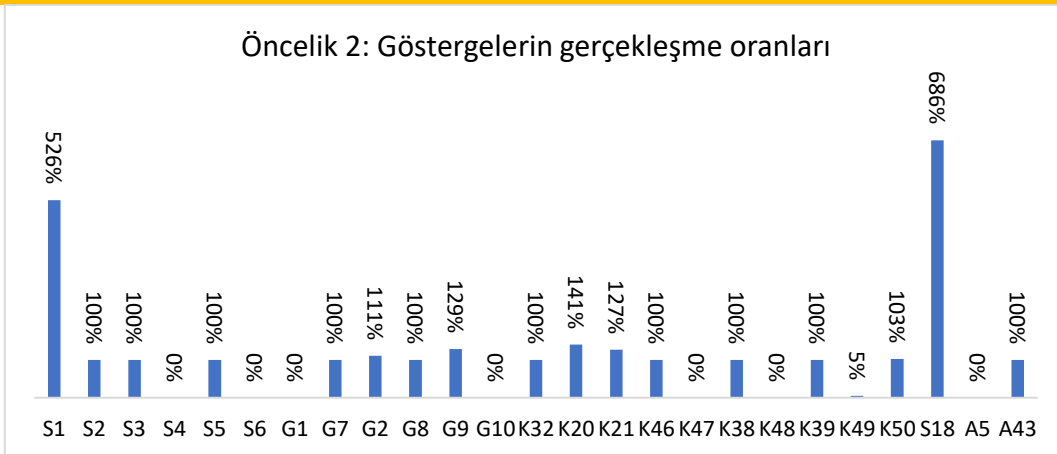
Grafik 4'te görüleceği üzere, Öncelik 1'i baz alarak projelerini yürütenlerin en çok %179 gerçekleştirme oranı ile G8: Eğitim Süresi göstergesinin başarıyla ulaştığı görülmektedir. Bununla birlikte S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi, S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk Kişi, G2: Geçici İstihdam - Kişi, G10: Eğitim Harcamaları ve A5: Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü göstergelerine ulaşılmadığı da görülmektedir. Öncelik 1'e göre yapılan projelerin göstergelerinin başarıya ulaşma oranının ortalama %74 olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Grafik 4. Öncelik 1: Göstergelerin Gerçekleşme Oranları

Grafik 5'te görüleceği üzere, Öncelik 2'ye göre yapılan projelerde %686 oranı ile S18: Düzenlenen Bilinçlendirme/Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı göstergesinin başarıya ulaştığı görülmektedir. Bununla birlikte, S4: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Çocuk Kişi, S6: Doğrudan Faydalancı Sayısı - Yaşlı Kişi, G1: Sürekli İstihdam - Kişi, G10: Eğitim Harcamaları, K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı, K48: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı ve A5: Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü göstergelerinin başarıya ulaşmadığı görülmektedir. Öncelik 2'ye göre yapılan projelerin göstergelerinin başarıya ulaşma ortalaması %113 olarak gerçekleşmiştir.

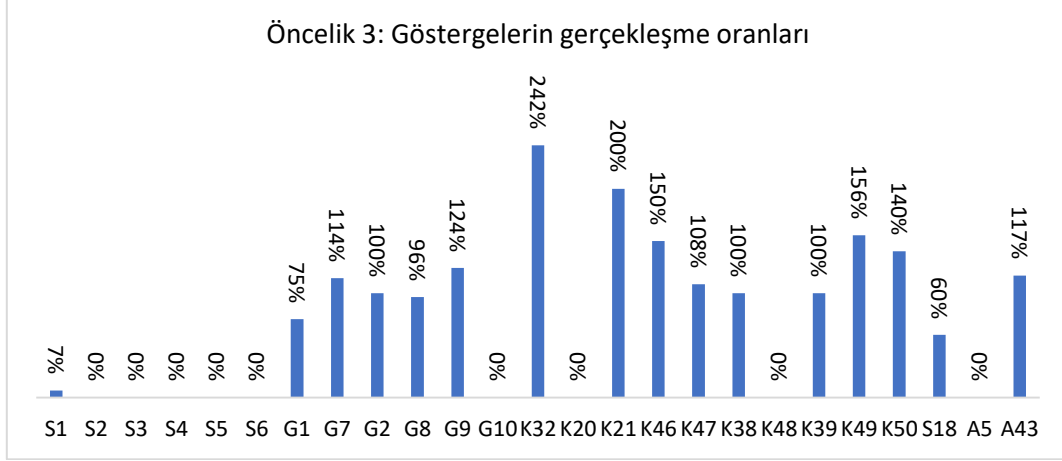
Grafik 5. Öncelik 2: Göstergelerin Gerçekleşme Oranları

Grafik 6'da görüleceği üzere, Öncelik 3'e göre yapılan projelerin %242 oranı ile en çok K32: Alınan Sertifika Sayısı göstergesinin başarıya ulaştığı görülmektedir. Bununla birlikte, S2, S3, S4, S5, S6, G10, K20, K48 ve A5 göstergelerinin başarıya ulaşmadığı görülmektedir.

Öncelik 3'e göre yapılan projelerin göstergelerin gerçekleşme oran ortalaması %76 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 6. Öncelik 3: Göstergelerin Gerçekleşme Oranları

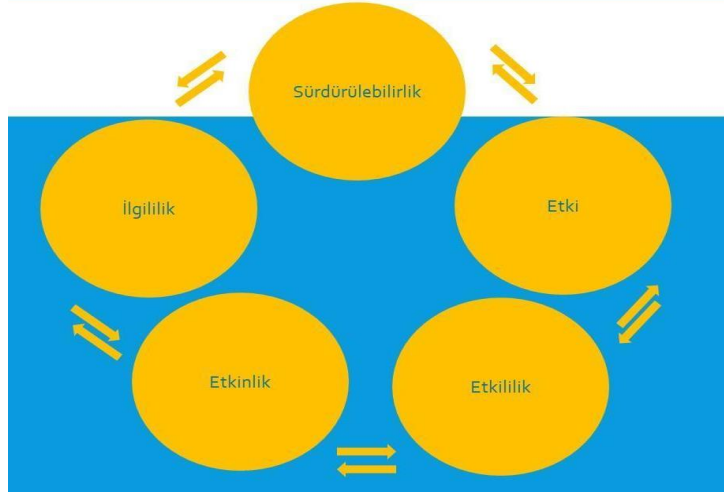

6.3 Değerlendirme Kriterleri Kapsamında Programın İncelenmesi

Program sonrası değerlendirme çalışması ile Ek 2. Proje Adları ve Yararlanıcı Kurumlar listesinde detayı verilen YNY programı kapsamında desteklenen toplam 44 adet proje değerlendirilmiş, her bir projenin çıktı ve sonuçlarının, desteğin amaç, öncelik ve hedefleri ile ilişkisi, başlangıçta belirlenen hedef çıktı ve sonuçlara ulaşma düzeyi, projelerin amaç ve önceliklerine ulaşma düzeyi **ilgili**, **etkinlik**, **etkililik**, **etki** ve **sürdürülebilirlik** kriterleri kapsamında incelenmiştir. İstanbul ilinde uygulaması tamamlanmış olan söz konusu projelerin uygulandığı ve sonuç ve çıktıların etkilendiği ilçeler bu çalışmanın kapsadığı alanı oluşturmaktadır.

Söz konusu program ; İstanbul'un katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler ile küresel ekonomide söz sahibi olabilmesi ve küresel değer zincirinde üst sıralarda yer alabilmesi için yenilik ve yaratıcılık odaklı ekonomik yapıya dönüşümün desteklenmesini hedeflemektedir. Bu kapsamda yenilikçilik ve yaratıcılık temaları değerlendirme çalışmalarının ana konularını oluşturmaktadır. Program düzeyinde oluşturulmuş performans göstergelerinde ve her projede ayrı ayrı belirtilmiş olan proje performans göstergelerinde belirtilen kurum, kuruluş, meslek, kişiler vb. ise değerlendirme kapsamına alınan hedef kitleyi oluşturmaktadır.

Program sonrası değerlendirme ve etki analizi çalışmaları Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 47. Maddesinde belirtildiği üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenmiş "Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar" gereğince yapılmıştır.

Şekil 2'deki değerlendirme kriterleri kapsamında değerlendirilen hususlar kısaca aşağıdaki gibidir:

İlgililik: Projelerin program amaç ve öncelikler ile uyum ve tutarlılığı; programın bölgesel ve ulusal plan ve politikalar ile uyum ve tutarlılığı.

Etkinlik: Uygulanan desteklerden elde edilen çıktı ve sonuçların kullanılan kaynaklarla (girdiler) ne derece orantılı olduğu.

Etkililik: Elde edilen çıktı ve sonuçların programın temel amaç ve öncelikleri ile ne düzeyde örtüştüğü.

Etki: Projelerin uygulama aşamasında ve uygulamasının tamamlanmasını müteakip olumlu ya da olumsuz, beklenen veya beklenmeyen, doğrudan ya da dolaylı şekilde ortaya çıkan sosyal, ekonomik ve çevresel değişikliklerin düzeyi.

Sürdürülebilirlik: Proje çıktı ve sonuçlarının destek tamamlandıktan sonra da devam ettirilebilme düzeyi.

6.3.1 İlgililik

İlgililik kriteri kapsamında 1) projelerin program amaç ve öncelikleri ile uyum ve tutarlılığı ile 2) programın bölgesel ve ulusal plan ve politikalar ile uyum ve tutarlılığı değerlendirilmiştir. Bu çerçevede beklenen uyum ve tutarlılık, ilk olarak projelerin program amaç ve öncelikleri açısından daha sonra programın hem teklif çağrısı hem de teklif çağrısı sonrası dönemdeki bölgesel ve ulusal plan ve politikalar açısından incelenmiştir. İlgililik düzeyini değerlendirmek için program başvuru rehberi, bölgesel ve ulusal plan ve politikalar, anket çalışması ve odak grup görüşmeleri ile İSTKA İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından sunulan belgelerden elde edilen verilerden yararlanılmıştır. Böylece programın amaç ve önceliklerinin dar kapsamda proje düzeyinde amaç ve öncelikler ile geniş kapsamda bölgesel ve ulusal plan ve politikalar ile ne ölçüde örtüştüğü ortaya konmuştur.

Projelerin Program Amaç ve Öncelikleri ile İlgililiği

Sözleşmeye bağlanan 44 projenin; Tablo 1'de yer alan “**Öncelik 1:** Yenilikçi ve yaratıcı çalışmalarda işbirliği, kümelenme ve disiplinler arası faaliyetlere hizmet edecek; bilginin

yayılmamasını, teknoloji transferini ve ticarileştirmeyi destekleyecek yapıların kurulması ve geliştirilmesi **Öncelik 2:** İstanbul’da yenilikçi ve yaratıcı çalışmalar yürüten firma, kurum ve kuruluşların insan kaynağı, finansmana erişim, ihracat, fikri ve sınai mülkiyet hakları konularında kurumsal kapasitelerinin artırılması ve **Öncelik 3:** İstanbul’da yaşam kalitesinin yükseltilmesi için kentsel hizmetlerde yenilikçi uygulamaların geliştirilerek hayata geçirilmesinin sağlanması” alanlarından 11 projenin Öncelik 1, 3 projenin Öncelik 2, 7 projenin Öncelik 3, 13 projenin Öncelik 1 ve 2, 5 projenin Öncelik 1-2-3 ve 5 projenin Öncelik 1-3’e göre projelerini kurguladığı ve uyguladığı görülmüştür. Grafik 2’de görüleceği üzere, projelerin %25’i Öncelik 1, %7’si Öncelik 2, %16’sı Öncelik 3, %30’u Öncelik 1 ve 2, %11’i Öncelik 1 ve 3, %11’i Öncelik 1-2-3’e göre projelerini yürütmüştür. Buradan anlaşılacağı üzere, sözleşmeye bağlanan projelerin programın amaç ve öncelikleriyle ilgili olduğu görülmektedir.

Başvuru aşamasında proje tekliflerinin bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi tarafından yapılan değerlendirmeler kapsamında gözetilen kriterlerden biri de ilgililik olup tekliflerin programın amaç ve öncelikleri ile bölgesel ve ulusal plan ve politikalar açısından ilgililiği, 25 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda başarılı olan projelerin ilişkili olduğu öncelikler ve ilgililik puanları ile bu puanların ortalaması Tablo 5’ten takip edilebilmektedir. Bu verilere göre en düşük ilgililik puanının 18,00 en yüksek ilgililik puanının 23,50 ve tüm projelerin ilgililik puanı ortalamasının ise 20,19 olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Projelerin Program Amaç ve Öncelikleri ile İlgililiği

S. N.	Referans No	İlgili Öncelik	İlgililik Sonuç Puanı	İlgililik Puan Ortalaması
1	TR10/16/YNY/0016	Öncelik 3	19	20,19
2	TR10/16/YNY/0017	Öncelik 1 Öncelik 3	23,5	
3	TR10/16/YNY/0018	Öncelik 1 Öncelik 3	19,5	
4	TR10/16/YNY/0021	Öncelik 1	20	
5	TR10/16/YNY/0024	Öncelik 1 Öncelik 2	20	
6	TR10/16/YNY/0026	Öncelik 3	23	
7	TR10/16/YNY/0029	Öncelik 3	20	
8	TR10/16/YNY/0030	Öncelik 1	22	
9	TR10/16/YNY/0033	Öncelik 1	21	
10	TR10/16/YNY/0034	Öncelik 1	20,5	
11	TR10/16/YNY/0036	Öncelik 2	21	
12	TR10/16/YNY/0044	Öncelik 1 Öncelik 2 Öncelik 3	20	
13	TR10/16/YNY/0047	Öncelik 1 Öncelik 2	18	
14	TR10/16/YNY/0051	Öncelik 1	18,5	
15	TR10/16/YNY/0063	Öncelik 1 Öncelik 2	19	

16	TR10/16/YNY/0078	Öncelik 1 Öncelik 2	20
17	TR10/16/YNY/0082	Öncelik 1 Öncelik 2	19
18	TR10/16/YNY/0089	Öncelik 1	21
19	TR10/16/YNY/0101	Öncelik 1	19
20	TR10/16/YNY/0102	Öncelik 1 Öncelik 2	19
21	TR10/16/YNY/0103	Öncelik 1	22
22	TR10/16/YNY/0106	Öncelik 1 Öncelik 3	23,5
23	TR10/16/YNY/0112	Öncelik 3	18
24	TR10/16/YNY/0115	Öncelik 1	21
25	TR10/16/YNY/0116	Öncelik 1	19
26	TR10/16/YNY/0123	Öncelik 3	19,5
27	TR10/16/YNY/0124	Öncelik 1 Öncelik 2	20,5
28	TR10/16/YNY/0129	Öncelik 1 Öncelik 2 Öncelik 3	19,5
29	TR10/16/YNY/0130	Öncelik 1 Öncelik 3	21
30	TR10/16/YNY/0132	Öncelik 1 Öncelik 2	20,5
31	TR10/16/YNY/0133	Öncelik 2	19
32	TR10/16/YNY/0134	Öncelik 3	20,5
33	TR10/16/YNY/0135	Öncelik 1	19,5
34	TR10/16/YNY/0136	Öncelik 1 Öncelik 2 Öncelik 3	19,5
35	TR10/16/YNY/0144	Öncelik 1 Öncelik 2 Öncelik 3	22,5
36	TR10/16/YNY/0151	Öncelik 1 Öncelik 2	19
37	TR10/16/YNY/0159	Öncelik 1 Öncelik 2 Öncelik 3	19,5
38	TR10/16/YNY/0163	Öncelik 1 Öncelik 3	19
39	TR10/16/YNY/0167	Öncelik 2	22
40	TR10/16/YNY/0181	Öncelik 1 Öncelik 2	19,5
41	TR10/16/YNY/0192	Öncelik 1 Öncelik 2	20,5
42	TR10/16/YNY/0214	Öncelik 1 Öncelik 2	21
43	TR10/16/YNY/0224	Öncelik 3	20
44	TR10/16/YNY/0229	Öncelik 1 Öncelik 2	19,5

Programın Bölgesel ve Ulusal Plan ve Politikalar ile İlgililiği

Tablo 1’de görüldüğü üzere programın genel hedefi, “İstanbul’un katma değeri, teknoloji ve bilgi yoğunluğu yüksek ürün ve hizmetler ile küresel ekonomide söz sahibi olabilmesi ve küresel değer zincirinde üst sıralarda yer alabilmesi için yenilik ve yaratıcılık odaklı ekonomik yapıya dönüşümün desteklenmesi” olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda programın teklif çağrısı dönemindeki 10. Kalkınma Planı (2014-2018) ve İstanbul Bölge Planı (2014-2023) plan ve politikalarındaki gelişme eksenini ve stratejik amaç(lar) ve hedef(ler) ile ilgili

olduğu Şekil 3. Programın Bölgesel ve Ulusal Plan ve Politikalar ile İlgililiğinden takip edilebilmektedir.

Buna göre programın, teklif çağrısı dönemindeki 10. Kalkınma Planı (2014-2018) Gelişme Eksen: YENİLİKÇİ ÜRETİM, İSTİKRARLI YÜKSEK BÜYÜME kapsamında aşağıdaki stratejik amaç ve hedeflerle ilgili olduğu görülmektedir:

- Türkiye'nin büyüme performansının daha ileri seviyelere taşınması ve yenilikçi bir üretim yapısıyla tahkim edilmesi
- Küresel ölçekte sanayi ve hizmetler sektörlerinde bilgiye dayalı rekabet, ekonomide yenilikçi bir üretim yapısı
- Yenilikçi ve sürdürülebilir üretim sürecinin gerektirdiği becerilerle donatılmış bireylerin yetiştirilmesi
- Ar-Ge ve teknoloji politikalarının gerek mevcut sektörlerin verimliliklerini artırmada gerek sanayide verimliliği yüksek sektörlerin hâkim olduğu bir yapıya dönüşümün sağlanması
- Yenilik ve yeniliğe uygun ortamın yaratılması açısından; teşvik, KOBİ, fikri ve sınai mülkiyet, bilgi ve iletişim teknolojileri politikalarının uyum içerisinde uygulanması
- İşgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve kurumsal kalitenin iyileştirilmesi

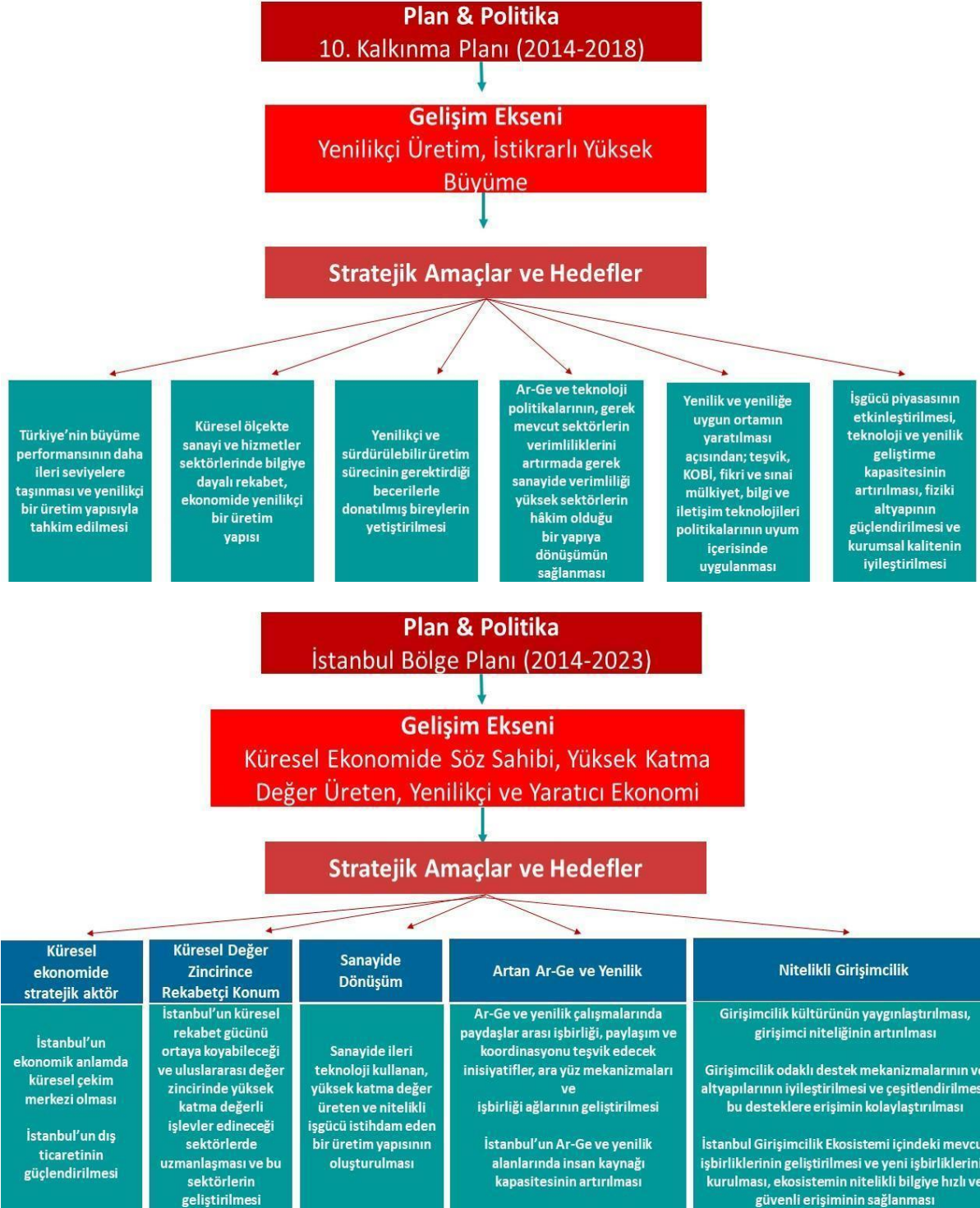
İstanbul Bölge Planı (2014-2023) Gelişme Eksen: KÜRESEL EKONOMİDE SÖZ SAHİBİ, YÜKSEK KATMA DEĞER ÜRETEN, YENİLİKÇİ VE YARATICI EKONOMİ kapsamında aşağıdaki stratejik amaç ve hedeflerle ilgili olduğu görülmektedir:

- Küresel Ekonomide Stratejik Aktör
 - İstanbul'un ekonomik anlamda küresel çekim merkezi olması
 - İstanbul'un dış ticaretinin güçlendirilmesi
- Küresel Değer Zincirince Rekabetçi Konum
 - İstanbul'un küresel rekabet gücünü ortaya koyabileceği ve uluslararası değer zincirinde yüksek katma değerli işlevler edineceği sektörlerde uzmanlaşması ve bu sektörlerin geliştirilmesi
- Sanayide Dönüşüm
 - Sanayide ileri teknoloji kullanan, yüksek katma değer üreten ve nitelikli işgücü istihdam eden bir üretim yapısının oluşturulması
- Artan Ar-Ge ve Yenilik
 - Ar-Ge ve yenilik çalışmalarında paydaşlar arası iş birliği, paylaşım ve koordinasyonu teşvik edecek inisiyatifler, ara yüz mekanizmaları ve iş birliği ağlarının geliştirilmesi
 - İstanbul'un Ar-Ge ve yenilik alanlarında insan kaynağı kapasitesinin artırılması
- Nitelikli Girişimcilik
 - Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, girişimci niteliğinin artırılması
 - Girişimcilik odaklı destek mekanizmalarının ve altyapılarının iyileştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, bu desteklere erişimin kolaylaştırılması
 - İstanbul Girişimcilik Ekosistemi içindeki mevcut iş birliklerinin geliştirilmesi ve yeni iş birliklerinin kurulması, ekosistemin nitelikli bilgiye hızlı ve güvenli erişiminin sağlanması

Bununla birlikte, programın, teklif çağrısı sonrası döneme tekabül eden 11. Kalkınma Planı (2019-2023) Gelişme Eksen: REKABETÇİ ÜRETİM VE VERİMLİLİK kapsamında Ar-Ge ve Yenilikler ile Kritik Teknolojiler amaç ve hedefleriyle ilgili olduğu görülmektedir.

Programın, 10. Kalkınma Planı, 11. Kalkınma Planı ve İstanbul Bölge Planı (2014-2019) ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Şekil 3. Programın Bölgesel ve Ulusal Plan ve Politikalar ile İlgiliği

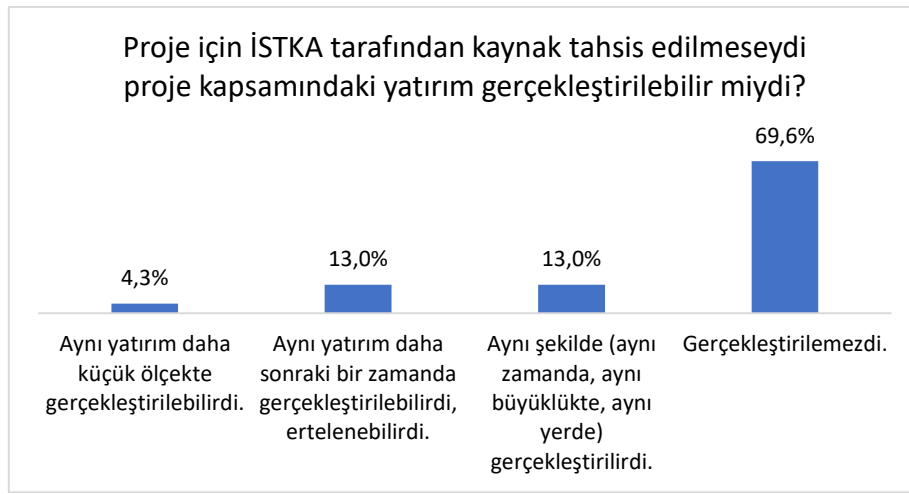
6.3.2 Etkinlik

Etkinlik kriteri kapsamında, uygulanan desteklerden elde edilen çıktı ve sonuçların kullanılan kaynaklarla (girdiler) ne derece orantılı olduğu, destek bütçesiyle daha fazlasının elde edilip

edilemeyeceği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede desteğin doğurduğu maliyete oranla fayda üretme düzeyi incelenmiştir. Etkinlik düzeyini değerlendirmek için program başvuru rehberi, anket verileri, derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Böylece ekonomik, operasyonel ve süreç etkinliği olmak üzere 3 unsur bağlamında kaynakların nasıl kullanıldığı ortaya konmuştur.

Alt başlıklarda bu üç unsur detaylı açıklanacak olmakla birlikte yararlanıcıların programın etkinliğine dair genel görüşleri Grafik 7’de görülebilmektedir. Buna göre yararlanıcıların %69,6’sı “yatırım gerçekleştirilemezdi”, %13’ü “aynı şekilde (aynı zamanda, aynı büyüklükte, aynı yerde) gerçekleştirdi” %13’ü “aynı yatırım daha sonraki bir zamanda gerçekleştirilebilirdi, ertelenebilirdi” diyerek görüş belirtmiş olup, %4,3’ü “aynı yatırım daha küçük ölçekte gerçekleştirilebilirdi” görüşünü paylaşmaktadır.

Grafik 7. Genel Etkinlik Değerlendirmesi

Bu genel etkinlik değerlendirmesinin yanı sıra yararlanıcıların programın etkinliğine etki eden faktörlerin düzeyi ile ilgili görüşlerine dair “zorlanmadık” diyenlerin oranları Tablo 6’da görülmektedir. Buna göre yararlanıcıların en fazla zorlandıkları ilk 3 konu; bütçe kullanımı, satın alma süreci ve raporlama prosedürleri olmuştur. Bununla birlikte, en zorlanmadıkları ilk 3 konu; görünürlük ve tanıtım faaliyetleri, ajans ile iletişim ve izleme süreci olmuştur.

Tablo 6. Genel Etkinlik Düzeyine Etki Eden Faktörler

Proje uygulama süreçleri faktörler	Zorlanmadık diyenlerin oranları
Görünürlük ve tanıtım faaliyetleri	95,7%
Ajans ile iletişim	91,3%
İzleme süreci	87,0%
Proje süresi kullanımı	82,6%
Personel yönetimi	78,3%
Sözleşme prosedürleri	78,3%
Satın alma süreci	69,6%
Raporlama prosedürleri	69,6%
Bütçe kullanımı	65,2%

Ekonomik Etkinlik

Ekonomik etkinlik kapsamında program hibe miktarı değerlendirilmesi Grafik 8, yararlanıcılar tarafından öngörülen bütçe miktarı değerlendirilmesi Grafik 9 ve Ajans tarafından sunulan destek miktarı açısından programın değerlendirilmesi Grafik 10'da görülmektedir. Buna göre yararlanıcıların %82,6'sı hibe miktarının yeterli olduğunu belirtirken, %17,4'ü hibe miktarının yetersiz olduğunu belirtmektedir. Yararlanıcıların %91,3'ü öngördükleri bütçenin yeterli olduğunu belirtirken, %8,7'si yetersiz olduğunu belirtmektedir. Yararlanıcıların %82,6'sı Ajans tarafından sunulan destek miktarının yeterli olduğunu belirtirken, %17,4'ü yetersiz olduğunu belirtmektedir. Yararlanıcıların, ekonomik olarak oldukça memnun oldukları görülmektedir.

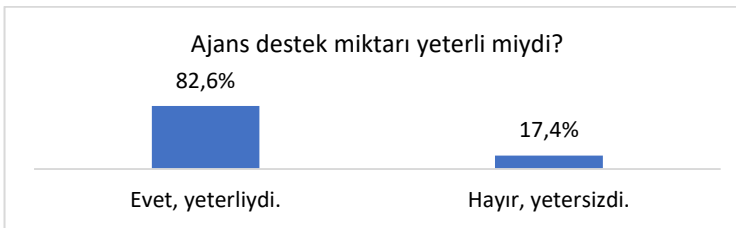
Grafik 8. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Hibe Miktarı

Grafik 9. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Öngörülen Bütçe

Grafik 10. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Ajans Destek Miktarı

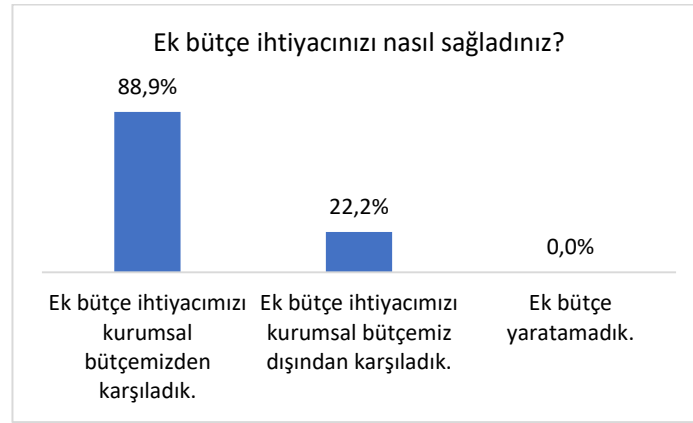
Yararlanıcılara anket çalışmasında, projelerini uygularken ek bütçeye ihtiyaç duyup duymadıkları ve ek bütçe gerektiyse bunu nereden karşıladıkları da sorulmuştur. Buna göre yararlanıcıların %39,1'i ek bütçe yaratmaya ihtiyaç duyduğunu belirtirken, %60,9'u ek bütçeye gerek olmadığını belirtmiştir (Grafik 11). Ek bütçeye ihtiyaç duyanların %88,9'u bu bütçeyi kurumsal bütçelerinden karşıladığını beyan etmektedir (Grafik 12) Oransal olarak değerlendirildiğinde %111,10 görülmesinin sebebi ise 1 kurumun ek bütçeyi hem kurumsal bütçe ile hem de kurumsal bütçe dışından iki farklı kaynak ile karşılamış olmasıdır.

Dolayısıyla 7 kurum yalnızca kurumsal bütçe, 1 kurum yalnızca kurumsal bütçe dışından 1 kurum ise hem kurumsal hem de kurum dışından kaynak kullandığını ifade etmiştir.

Grafik 11. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Ek Bütçe

Grafik 12. Ekonomik Etkinlik Değerlendirmesi-Ek Bütçenin Nasıl Karşılandığı

Operasyonel Etkinlik

Operasyonel etkinlik kapsamında daha önce Tablo 2’de belirtilmiş olan programın bütçe gerçekleştirmelerinin proje bazlı detayı niteliğinde olan projelerin bütçe gerçekleştirmeleri, Ek 4. Projelerin Bütçe Gerçekleştirmeleri tablosundan takip edilebilmektedir. Ek 4’te yer alan verilere göre, her bir proje için program sonunda gerçekleşen destek tutarının sözleşmeye bağlanan destek tutarına oranı doğrultusunda proje bazlı bütçe gerçekleştirme oranlarına ulaşılmaktadır. En düşük bütçe gerçekleştirme oranı %56 olup en yüksek bütçe gerçekleştirme oranı %100’dür. Ek 4 aynı zamanda bütçe gerçekleştirme oranı ortalamasını da sunmaktadır. Buna göre program sonunda ulaşılan bütçe gerçekleştirme oranı ortalaması %91’dir. Bu oran, projelerini tamamlamış yararlanıcıların sözleşmelerindeki destek miktarının %91’inin kullanıldığını göstermektedir.

Şekil 4. Bütçe Gerçekleştirme Oranı Hesaplaması

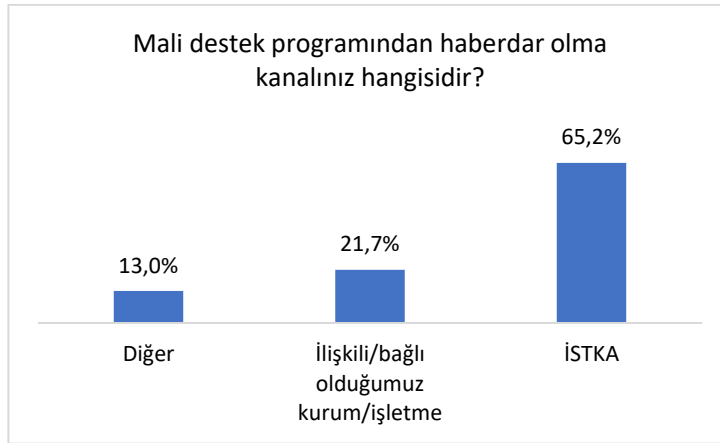
$$\frac{\text{Gerçekleşen destek tutarı}}{\text{Sözleşmeye bağlanan destek tutarı}} \times 100 = \text{Bütçe gerçekleştirme oranı}$$

Süreç Etkinliği

Süreç etkinliği kapsamında yararlanıcıların programdan haberdar olma yolları Grafik 13'ten; başvuru, değerlendirme, uygulama ve izleme süreçleri açısından programın değerlendirilmesi Tablo 7'den takip edilebilmektedir. Grafik 13'te görüleceği üzere, yararlanıcıların %65,2'si programı İSTKA tarafından duyduğunu belirtmektedir. Buna göre, program tanıtımında en etkili yöntemin Ajans tarafından gerçekleştirilen tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri olduğu görülmektedir.

Program başvuru, değerlendirme, uygulama ve izleme süreçleri ele alındığında, yararlanıcıların bu doğrultuda 5 üzerinden puanladıkları ifadelerle bakıldığında genel memnuniyet ortalamasının 4,4 olduğu görülmektedir. Tablo 7'deki ifadelerin puanlamalarına bakıldığında, en memnun olunan konuların; proje başvuru rehberinin açık ve anlaşılır olması (4,8), değerlendirme kriterlerinin adil olması (4,6), Ajans ile kolaylıkla iletişim kurulması (4,6) olduğu görülmektedir. En az memnun olunan konunun ise, başvuru ile destek kararının açıklanması arasında geçen sürenin uzunluğu olduğu görülmektedir (3,8).

Grafik 13. Yararlanıcıların Programdan Haberdar Olma Yolları

Tablo 7. Başvuru, Değerlendirme, Uygulama ve İzleme Süreçleri Açısından Programın Değerlendirilmesi

Başvuru, değerlendirme, uygulama ve izleme süreçleri açısından programın değerlendirilmesi	5 üzerinden verilen puanların ortalaması
Proje başvuru rehberi açık ve anlaşılırdı.	4,8
Değerlendirme kriterleri adildi.	4,6
Proje süresince Ajans ile kolaylıkla iletişim kurabildik.	4,6
Proje/Program ile ilgili gereken tüm bilgileri, başvuru rehberi ve eklerinde bulabildik.	4,5
Değerlendirme kriterleri şeffaftı.	4,5
Projenin uygulanması için verilen süre yeterliydi.	4,4
Ajans ile sözleşme imzalama aşamasındaki prosedür etkin işledi.	4,3
Süreçte yaşanan sorunlarla ilgili olarak Ajans gerekli yardımı sağladı.	4,3
Proje izleme sürecinde talep edilen raporlar ve kapsamı makuldü.	4,0
Başvuru ile destek kararının açıklanması arasında geçen sürenin uzunluğu makuldü.	3,8

Tüm bu değerlendirmeler, etkinliği detayları ile sunmakla birlikte özellikle bir oran çerçevesinde programın genel etkinliği değerlendirildiğinde program hedef gerçekleşme oranı ortalaması (Ek 3. Göstergeler Kapsamında Hedef Gerçekleşmeleri tablosu) ile program bütçe gerçekleşme oranı ortalaması (Ek 4. Projelerin Bütçe Gerçekleşmeleri) arasındaki fark, anlamlı bir gösterge olmaktadır. Buna göre programın hedef gerçekleşme oranı ortalamasının %104 olarak diğer yandan programın bütçe gerçekleşme oranı ortalamasının %91 olarak gerçekleşmiş olması, bütçenin %91'inin kullanılarak, %104 oranında performans elde edildiği görülüyor. Başka bir deyişle daha az bir bütçe ile yüksek bir performans elde edildiğini söyleyebiliriz.

6.3.3 Etkililik

Etkililik kriteri kapsamında, elde edilen çıktı ve sonuçlar ile programın temel amaç ve önceliklerinin karşılaştırması yapılmıştır. Bu çerçevede programın, amaç ve önceliklerine ne düzeyde ulaşılmış olduğu incelenmiştir. Etkililik düzeyini değerlendirmek için program başvuru rehberi, anket verileri ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır.

Program etkililik oranı (Bkz. Şekil 5. Etkililik oranı hesaplama) olarak da kabul edilen hedef gerçekleşme oranı ortalaması kapsamında elde edilen çıktı ve sonuçlar ile ulaşılmış olan programın amaç ve öncelikleri, Tablo 8'den takip edilebilmektedir. Anket verilerinden elde edilerek hazırlanmış olan Tablo 8'de belirtilen ulaşılmış olan programın çıktılarından öngörülüp gerçekleştirilenlerin ortalaması %64,9; öngörülmeyip gerçekleştirilenlerin ortalaması %6,9; toplam ortalaması %71,7 olarak gerçekleşmiştir. Buna göre, Şekil 5'teki formül ile hesaplanan etkililik oranı %110,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8. Projelerin Çıktılarının Hedeflenen ve Gerçekleşen Değerleri

	Öngörülmeş tü ve gerçekleşti	Öngörülmemiş ti ama gerçekleşti	Toplam
Proje kapsamında farklı paydaşlar arasında (kamu, özel sektör, üniversiteler vb.) etkin iş birliği gerçekleşti.	95,7%	4,3%	100,0%
Kurumumuzun Ar-ge, yenilik ve yaratıcılık çalışmalarına yönelik kapasitesi arttı.	91,3%	0,0%	91,3%
Kurumumuz gelecek dönemde yapılacak yenilik ve yaratıcılık çalışmalarına zemin oluşturacak platformların oluşmasına katkı sağladı.	82,6%	4,3%	87,0%
Projemiz ile yaratıcı çalışmaların hızlandırılabilirleri ortak kullanım alanları oluşturuldu.	65,2%	13,0%	78,3%
Projemiz ile farklı kurumların yenilik ve yaratıcılık çalışmalarını hızlandıracak ya da verimini artıracak ortak alanlar oluşturuldu.	65,2%	13,0%	78,3%

Proje ile İstanbul bölgesine özgü sorunlara çözüm geliştirildi, bölgesel gelişime katkı sağlandı.	78,3%	0,0%	78,3%
Proje kapsamında geliştirilen yenilikçi ve yaratıcı araçlar uygulamaya geçti.	69,6%	8,7%	78,3%
Proje ile endüstriyel teknik norm ve standartların oluşturulmasına zemin oluşturuldu.	43,5%	17,4%	60,9%
Proje kapsamında gerçekleştirilen uygulama ile kentsel hizmetler iyileştirildi, toplumsal etki sağlandı.	60,9%	0,0%	60,9%
Yaptığımız yenilik ve yaratıcılık çalışmaları ticari kazanca dönüştü.	39,1%	13,0%	52,2%
Proje ile İstanbul sanayisinin gelişimi için gerekli politikaların geliştirilmesine yönelik adımlar atıldı, gerekli zemin sağlandı.	39,1%	8,7%	47,8%
Proje ile sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlandı.	47,8%	0,0%	47,8%

Şekil 5. Etkililik oranı hesaplama

$$\frac{\text{Gerçekleşen değer}}{\text{Hedeflenen değer}} \times 100 = \text{Etkililik oranı}$$

Göstergeler bazında etkililiğe bakıldığında ise Tablo 4’te görüldüğü üzere; öncelik 1 ve 2’ye göre yapılan projelerin %8100 oranı ile en çok K32: Alınan Sertifika Sayısı göstergesinin başarıya ulaştığı görülmektedir. S2: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın Kişi, S3: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli Kişi, S4: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi, S6: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı Kişi, G1: Sürekli İstihdam – Kişi, G2: Geçici İstihdam – Kişi, G10: Eğitim Harcamaları, K47: Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/ Kuruluş/İşletme Sayısı ve K38: Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı göstergelerinin hedeflerinin altında kaldığı, yani başarısız olarak tamamlandığı görülmektedir. Öncelik 1 ve 2’ye göre yapılan projelerin göstergelerin gerçekleşme oran ortalaması %399 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranı yükselten değer %8100 gerçekleşme oranıyla K:32 göstergesinin sonucu olmuştur. Yine Tablo 4’te görüldüğü üzere; öncelik 1 ve 3’e göre yapılan projelerin %12600 oranıyla en çok, S5: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç Kişi göstergesi başarıya ulaşmıştır. Bunun sebebi, aslında bu göstergenin az bir oranla hedeflendiği halde bir sonuca ulaşmış olmasıdır. Öncelik 1 ve 3’e göre yapılan projelerin yalnızca S1: Doğrudan Faydalanıcı Sayısı göstergesinin başarıya ulaşmadığı (%35) görülmektedir. Son olarak, öncelik 1, 2 ve 3’e göre yapılan projelerin %505 oranı ile en çok G8: Eğitim Süresi göstergesinin başarıya ulaştığı görülmektedir. G7: Eğitim Sayısı göstergesinin %63 gerçekleşme oranıyla başarıya ulaşmadığı görülmektedir.

6.3.4 Etki

Etki kriteri kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasını müteakip olumlu ya da olumsuz, beklenen veya beklenmeyen, doğrudan ya da dolaylı şekilde ortaya çıkan sosyal, ekonomik ve çevresel değişiklikler ölçülmüştür. Etki düzeyini değerlendirmek için anket verileri, derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Böylece desteğin **sosyal, ekonomik** ve **çevresel** açıdan ne düzeyde fark yarattığı ortaya konmuştur.

Projelerin hangi tematik alanlarda gelişime katkı sağladığına bakıldığında sırasıyla; sağlık (%43,5), girişimcilik (%34,8) ve güvenlik (%21,7) alanlarında katkı sağladıkları görülmektedir (Grafik 14).

Grafik 14. Tematik Gelişim Alanları

Sosyal Etki

Sosyal etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından paydaşlarla ilişki geliştirmeye yönelik kazanılan değişiklikler açısından programın değerlendirilmesi Grafik 15'ten takip edilebilmektedir. Projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi, beceri ve yetkinlik artması konusunda yararlanıcıların %100'ü etkinin varlığını belirtmiştir. Kurumun saygınlığı ve bilinirliğinde artış ve hedef kitlenin ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılır ve analiz edilir hale gelmesi konularında yararlanıcıların %95,7'si etkinin varlığını belirtmiştir. Kurum içi iletişim ve iş birliklerinin güçlenmesi ile ürün, hizmet ve süreçlerdeki sorunları tespit ve analiz etme yeteneğinde artış konularında yararlanıcıların %91,3'ü etkinin varlığından söz etmektedir. Proje yazma ve yönetme konusunda bilgi, beceri ve yetkinlik artışı konusunda ise yararlanıcıların %82,6'sı etkinin varlığından söz etmektedir.

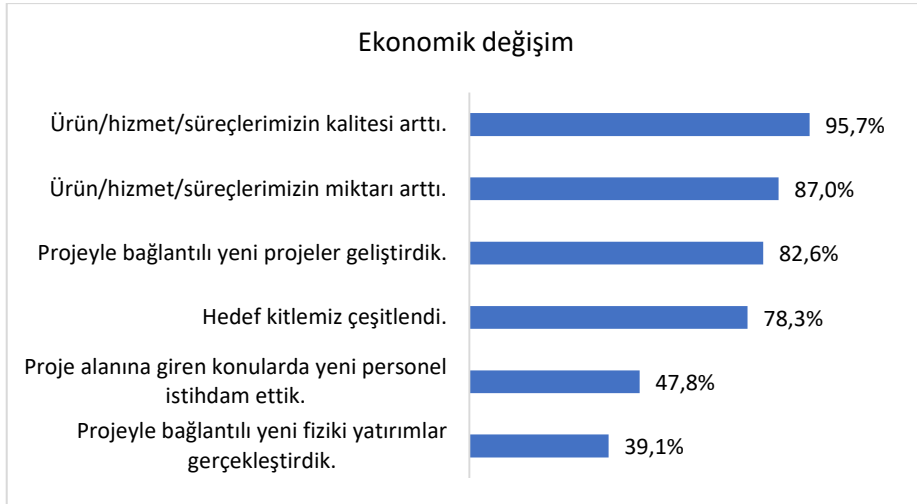
Grafik 15. Sosyal Etki Değerlendirmesi

Ekonomik Etki

Ekonomik etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından hedef grup üstündeki ekonomik değişiklikler açısından programın değerlendirilmesi Grafik 16’da görülmektedir. Detaylı incelendiğinde, ürün, hizmet süreçlerinin kalitesinin artması konusunda yararlanıcıların %95,7’si etkinin varlığını belirtmiştir. Bununla birlikte, yararlanıcıların %87’si ürün/hizmet/süreçlerinin miktarının arttığını, %82,6’sı projeye bağlantılı yeni projeler geliştirdiklerini, %78,3’ü hedef kitlesinin çeşitlendiğini, %47,8’i proje alanına giren konularda yeni personel istihdam ettiklerini ve %39,1’i projeye bağlantılı yeni fiziki yatırımlar gerçekleştirdiğini beyan etmiştir.

Grafik 16. Ekonomik Etki Değerlendirmesi

Çevresel Etki

Çevresel etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından çevresel sonuçlardaki değişiklikler açısından programın değerlendirilmesi Grafik 17’den takip edilebilmektedir. Detaylı incelendiğinde, doğal kaynakların korunmasına katkı sağlanması konusunda yararlanıcıların %13’ü etkinin varlığını belirtmiştir. Bununla birlikte, çevre kirliliğinin azaltılmasına katkı sağlanması konusunda yararlanıcıların %39,1’i, biyoçeşitliliğin gözetilmesi konusunda ise yararlanıcıların %30’u

etkinin varlığını belirtmiştir. Bu durumu ortalama bir değer ile ifade etmek gerekirse çevresel etki kapsamında yararlanıcıların verdiği yanıtların ortalama değeri %27,5'dir. Bu da projelerin içerikleri bakımından çevreyi önceliklendiren projeler olmadığını göstermektedir.

Grafik 17. Çevresel Etki Değerlendirmesi

6.3.5 Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik kriteri kapsamında, proje çıktı ve sonuçlarının destek tamamlandıktan sonra da devam ettirilebilme durumu değerlendirilmiştir. Bu çerçevede sosyal, ekonomik ve çevresel etkenler ile risklerin mevcudiyeti ve proje uygulamalarını etkileme düzeyi dikkate alınmıştır. Sürdürülebilirlik düzeyini değerlendirmek için anket verileri, nihai raporlar, derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Böylece desteğin net faydalarının destek sona erdikten sonra ne ölçüde devam ettiği ortaya konmuştur.

Grafik 18'de görülebileceği üzere, yararlanıcıların %47,8'i proje faaliyetlerinin artarak/çeşitlenerek devam ettiğini belirtmektedir. Bununla birlikte %17,4'ü faaliyetlerin tümünün devam ettiğini, %17,4'ü faaliyetlerin bir kısmının devam ettiğini, %13'ü faaliyetlerin devam etmediğini fakat faaliyetlerin faydasının devam ettiğini ve %4,3'ü faaliyetlerin devam etmediğini beyan etmektedir.

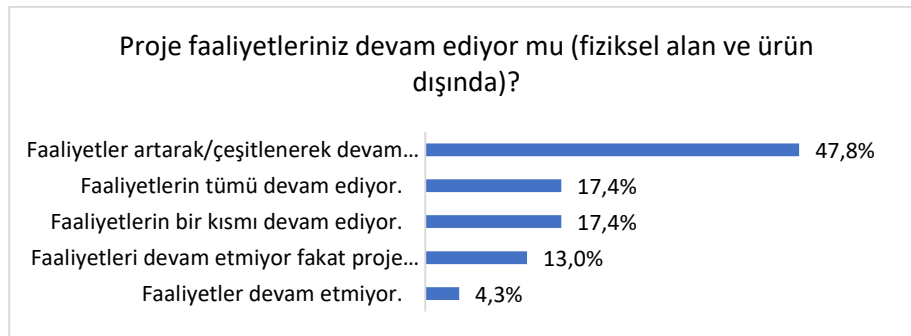
Bir yararlanıcı faaliyetlerinin proje sonrası devam ettiğini şu sözlerle ifade etmektedir:

“Zaten 5 modülden oluşuyor teknoloji transfer ofisi. Bu 5 modülü de aktif olarak hizmet vermek için ilk aşamada Kalkınma Ajansı ile kurduk. Projelerimiz yine aynı Teknoloji Transfer Ofisi, 2 yıldır üst üste ikişer dönemde aldığımız projelerle devam ediyor.”

Aynı yararlanıcı, yaptıkları çalışmanın, başka paydaşlara da ilham verdiğini şu sözlerle açıklamaktadır:

“Bizim teknoloji transfer ofisi dediğim gibi bir altyapı kurulumu olduğu için hani diğer üniversitelere yapmayan üniversitelere örnek oldu. Gelip ziyaret edip neler yapıyor açısından örnek oldu.”

Grafik 18. Sürdürülebilirlik Değerlendirmesi

7. SONUÇ ve DEĞERLENDİRMELER

Bu raporda İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nca 2016 yılında çağrısı gerçekleştirilmiş olan Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı (YNY)'nin OECD (2021) kriterlerinin esas teşkil ettiği ve Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar tarafınca belirlenmiş olan ilgililik, etkinlik, etkililik, etki, sürdürülebilirlik olmak üzere 5 kriter çerçevesinde değerlendirmesi yapılmıştır. Değerlendirmede Ek 5'teki uygulama anketi yanıtları, Ek 6'daki odak grup görüşme soruları, program başvuru rehberi, proje raporları ile ilgili stratejik belge ve dokümanlar kullanılmıştır.

Rapor kapsamında elde edilen verilerin analizi ile aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

İlgililik kriteri açısından projeler hem program amaç ve öncelikleri ile uyumlu ve tutarlı hem de program amaç ve öncelikleri gerek teklif çağrısı gerekse teklif çağrısı sonrası dönemdeki bölgesel ve ulusal plan ve politikalar ile uyumlu ve tutarlıdır. Başvuru aşamasında proje tekliflerinin bağımsız değerlendiriciler ve değerlendirme komitesi tarafından yapılan değerlendirmeler kapsamında gözetilen kriterlerden biri de ilgililik olup tekliflerin programın amaç ve öncelikleri ile bölgesel ve ulusal plan ve politikalar açısından ilgililiği, 25 puan üzerinden değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonuçlarına göre en düşük ilgililik puanının 18,00 en yüksek ilgililik puanının 23,50 ve tüm projelerin ilgililik puanı ortalamasının ise 20,19 olduğu görülmektedir.

Etkinlik kriteri açısından, ilan edilen program bütçesinin yaklaşık %90'ı sözleşmeye bağlanarak hibe edilmesi taahhüt edilmiştir. Bununla birlikte gerçekleşen toplam destek tutarı, 36.654.396,98 TL ile sınırlı kalmıştır. Bu tutar, sözleşmeye bağlanan toplam destek tutarının yaklaşık %92'si oranındadır.

Etkililik kriteri açısından program amaç ve öncelikleri hedeflenerek elde edilen çıktı ve sonuçlar dahilinde etkililik oranı ortalaması %110,4 olarak gerçekleşmiştir.

Etki kriteri açısından, sosyal etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından paydaşlarla ilişki geliştirmeye yönelik kazanılan değişiklikler açısından programın değerlendirilmesine göre projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi, beceri ve yetkinlik artması konusunda yararlanıcıların verdiği yanıtların ortalama değeri %92,8'dir. Ekonomik etki kapsamında projelerin uygulama aşamalarında ve uygulamaların tamamlanmasının ardından hedef grup üstündeki ekonomik değişiklikler açısından programın değerlendirilmesi detaylı incelendiğinde, ürün, hizmet süreçlerinin kalitesinin artması konusunda yararlanıcıların %95,7'si etkinin varlığını belirtmiştir. Ekonomik etkiyi ortalama bir değer ile ifade etmek gerekirse ekonomik etki kapsamında yararlanıcıların verdiği yanıtların ortalama değeri %71,7'dir. Çevresel etki kapsamında yararlanıcıların verdiği yanıtların ortalama değeri %27,5'dir. Bu da projelerin içerikleri bakımından çevreyi önceliklendiren projeler olmadığını göstermektedir.

Sürdürülebilirlik kriteri kapsamında, proje çıktı ve sonuçlarının destek tamamlandıktan sonra da devam ettirilebilme durumu değerlendirilmiştir. Bu çerçevede sosyal, ekonomik ve çevresel etkenler ile risklerin mevcudiyeti ve proje uygulamalarını etkileme düzeyi dikkate alınmıştır. Sürdürülebilirlik düzeyini değerlendirmek için anket verileri, nihai raporlar, derinlemesine görüşmeler ve odak grup görüşmelerinden yararlanılmıştır. Böylece desteğin net faydalarının destek sona erdikten sonra ne ölçüde devam ettiği ortaya konmuştur.

Yararlanıcıların %47,8'i proje faaliyetlerinin artarak/çeşitlenerek devam ettiğini belirtmektedir. Bununla birlikte %17,4'ü faaliyetlerin tümünün devam ettiğini, %17,4'ü faaliyetlerin bir kısmının devam ettiğini, %13'ü faaliyetlerin devam etmediğini fakat faydalarının devam ettiğini ve %4,3'ü faaliyetlerin devam etmediğini beyan etmektedir.

Özetlenecek olursa elde edilen verilerin analizi ile ulaşılmış olan bulgular; programın amacı doğrultusunda başarıyla uygulanmış olduğunu, yararlanıcıların proje hedeflerini gerçekleştirerek öngörülen çıktı ve sonuçları elde etmiş olduklarını, program sayesinde dikkate değer etki elde edilmiş olduğunu, program genelinde elde edilen etkilerinin de nispeten sürdürülebilir nitelikte olduğu görülmüştür.

Öte yandan uluslararası iyi uygulamalar dikkate alınarak aşağıda sıralanan unsurların, sonraki programların etkinlik, etkililik ve etkisini artıracak unsurlar olabileceğine dikkat çekmekte fayda vardır:

- Program sonunda gerçekleşen toplam destek tutarının ilan edilen program bütçesinin altında kalmamasına yönelik bütçe planlanması.
- Program sonrası değerlendirme raporlarına veri oluşturmaya yönelik proje destek süreci tamamlandıktan sonra da proje sonuçlarına dair gerekli izleme verilerinin toplanmaya devam edilmesi.
- Seçilen projeler arasında, çevresel etkiyi gözeten projelere daha çok yer verilmesi.
- Projelerin sürdürülebilirliğine dair planlamaların, proje başvuruları ve yürütme esnasında daha net bir şekilde ortaya konması.
- Program başvurularında üniversiteler haricinde kalan sivil toplum kuruluşları gibi paydaşların başvurularının teşvik edilmesi, proje yararlanıcılarının çeşitlenmesi.

8. EKLER

Ek 1. Program Düzeyi Performans Göstergeleri

Kod	Gösterge	Birim	Açıklama	Türü
S1	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Faaliyetlerden Doğrudan Yararlanan Faydalanıcı Sayısı	Sonuç
S2	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Kadın	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Faaliyetlerden Doğrudan Yararlanan Kadın Sayısı	Sonuç
S3	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Engelli	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Faaliyetlerden Doğrudan Yararlanan Engelli Sayısı	Sonuç
S4	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Çocuk	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Faaliyetlerden Doğrudan Yararlanan Çocuk (0-15) Sayısı	Sonuç
S5	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Genç	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Faaliyetlerden Doğrudan Yararlanan Genç (16-29) Sayısı	Sonuç
S6	Doğrudan Faydalanıcı Sayısı - Yaşlı	Kişi	Proje Kapsamında Düzenlenen Faaliyetlerden Doğrudan Yararlanan Yaşlı (65 Yaş ve Üzeri) Sayısı	Sonuç
G1	Sürekli İstihdam	Kişi	1 Yıldan Uzun Süreli İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)	Sonuç
G7	Eğitim Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlerinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)	Çıktı
G2	Geçici İstihdam	Kişi	1 Yıldan Kısa Süreli, Sadece Belirli Bir İşin Gerçekleştirilmesi İçin İstihdam Edilen Toplam Kişi Sayısı (Proje Ekibi Dışında)	Sonuç
G8	Eğitim Süresi	Saat	Proje Kapsamında Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlerinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitimlerin Süresi (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)	Çıktı

G9	Eğitime Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Proje Kapsamında Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlereinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitilere Katılan Kişi Sayısı (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)	ıktı
G10	Eğitim Harcamaları	TL	Proje Bütçesinden Firma Personelinin Teknik, İdari ve Kişisel Gelişim Yönlereinden Kapasitesini Artırmaya Yönelik Düzenlenen Eğitimler İçin Aktarılan Miktar (Yeni Alınan Makine İçin Kullanım Eğitimleri Hariç)	Girdi
K32	Alınan Sertifika Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Teknik ve Kalite Standartlarına Göre Alınan Sertifika Sayısı	ıktı
K20	Düzenlenen Sergi, Fuar Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Firmanın Düzenlemiş Olduğu Tanıtım Amaçlı Sergi, Fuar Sayısı	ıktı
K21	Katılım Sağlanan Seminer, Toplantı, Konferans, alıştay vs. Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Firmanın Katılım Sağladığı Seminer, Toplantı, Konferans, alıştay vs. Sayısı	ıktı
K46	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanı (Enstitü, Kuluçka Merkezi, İnovasyon ve Teknoloji Transfer Merkezi, Teknoloji Transfer Ofisi (TTO), Tasarım Merkezi, Teknoloji Danışmanlık Merkezi, Mükemmeliyet Merkezi, Yenilik Aktarım Merkezi vb.) Sayısı	ıktı
K47	Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ortak Kullanım Alanından (Enstitü, Kuluçka Merkezi, İnovasyon ve Teknoloji Transfer Merkezi, Teknoloji Transfer Ofisi (TTO), Tasarım Merkezi, Teknoloji Danışmanlık Merkezi, Mükemmeliyet Merkezi, Yenilik Aktarım Merkezi vb.) Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	ıktı
K38	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezi Sayısı	ıktı
K48	Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Ar-Ge/Ür-Ge Merkezlerinden Faydalanan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	ıktı

	Sayısı			
K39	Kurulan/Geliştirilen Laboratuvar Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Kalite, Kontrol, Tahlil ve Test Laboratuvarlarının Sayısı	Çıktı
K49	Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen Rekabet Öncesi Araştırma İşbirliği Sayısı	Çıktı
K50	Kurulan/Geliştirilen İşbirliğine Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Kurulan/Geliştirilen İşbirliğine (İşbirliği Platformu, İşbirliği Ağı, Kümelenme vb.) Katılan Kurum/Kuruluş/İşletme Sayısı	Çıktı
S18	Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)	Adet	Proje Kapsamında Düzenlenen Bilinçlendirme/ Yaygınlaştırma Faaliyeti Sayısı (Seminer, Konferans, Sergi, Çalıştay vs.)	Çıktı
A5	Düzenlenen veya Rehabilite Edilen Çevre Alanı Büyüklüğü	m ²	Proje Kapsamında Düzenlenen ya da Rehabilite Edilen Çevre Alanı Yüzölçümü	Çıktı
A43	Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	Adet	Proje Kapsamında Geliştirilen ve Hayata Geçirilen Yenilikçi Kentsel Hizmet Uygulaması Sayısı	Çıktı

Ek 2. Proje Adları ve Yararlanıcı Kurumlar

Referans No	Proje Adı	Yararlanıcı
TR10/16/YNY/0016	İleri Güvenlik ve Koruma Teknolojileri: Kent-İçi Asimetrik Teröre Karşı Yeni Konsept ve Yenilikçi Balistik Ürünler	Doğuş Üniversitesi
TR10/16/YNY/0017	İTÜ: Sürdürülebilir Enerji Üssü	İstanbul Teknik Üniversitesi

TR10/16/YNY/0018	Yaşlılık ve İnovasyon: İstanbul Geronteknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi (İst-GETAM)	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi
TR10/16/YNY/0021	Ürolojik Hastalıklar Mükemmeliyet Merkezi Projesi	İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü
TR10/16/YNY/0024	Teknoloji Transfer Ofisinin Kurulması	İstanbul Ticaret Üniversitesi
TR10/16/YNY/0026	Toplumsal Olaylarda 4,5G ile Canlı Görüntü Aktarım Sistemi	İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü
TR10/16/YNY/0029	Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp İleri Araştırmalar ve Uygulama Merkezi	Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi
TR10/16/YNY/0030	Bireye Özel Akılcı İlaç Kullanımına Yönelik Farmakogenetik Projesi	Marmara Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
TR10/16/YNY/0033	Yenilikçi Mikroskop Teknolojileri Merkezi	İstanbul Medipol Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
TR10/16/YNY/0034	Yazma Eserlerin (Nesih, Rika, Talik, Nestalik) OCR Teknolojileri Geliştirilerek Sayısallaştırılması	İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi
TR10/16/YNY/0036	İstanbul Big Data Eğitim ve Araştırma Merkezi	Bahçeşehir Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
TR10/16/YNY/0044	İstanbul Emeklilik Araştırmaları Merkezi	Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
TR10/16/YNY/0047	Ortak Kullanıma Yönelik, Kompozit Malzemeler ve Polimer Teknolojileri Ar-Ge Merkezi	İstanbul Arel Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dekanlığı
TR10/16/YNY/0051	Helal Gıda Ar-Ge Mükemmeliyet Merkezi	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
TR10/16/YNY/0063	Yenilikçi Atölyeler ile Ülkemiz Film Endüstrisi Aktörlerinin Yaratıcılık ve Ticari Başarı Kapasitesinin Geliştirilmesi	İstanbul Kültür Sanat Vakfı
TR10/16/YNY/0078	İnovasyon Lideri İstanbul	İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi
TR10/16/YNY/0082	HARE - El Dokuması Halıcılık ve Eski Halıların Restorasyonunda Zanaatkarların Desteklenmesi	İstanbul Halı İhracatçıları Birliği
TR10/16/YNY/0089	Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tarihi	Boğaziçi Üniversitesi
TR10/16/YNY/0101	Unutma İstanbul: İnsanları, eserleri, mekanları ve tarihiyle İstanbul'un görsel belleği	İstanbul Şehir Üniversitesi
TR10/16/YNY/0102	Elektrikli Araçlar ve Akıllı Şebeke Uygulamaları için Yüksek Güç Elektronik Mikroçip ARGE ve Eğitim Merkezi	İstanbul Şehir Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
TR10/16/YNY/0103	Yüksek Katma Değerli Ürünlerin Erişilebilir ve Sürdürülebilir Pilot Üretimine Yönelik Nanoteknoloji Platformu KÜNANO	Koç Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
TR10/16/YNY/0106	Uzaktan Çalışan Personeller için Çevrimiçi /Çevrimdışı Puantaj Defteri Uygulaması ve Devam Kontrol Sistemi	Koç Üniversitesi
TR10/16/YNY/0112	Beykoz İlçesinde Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesi İçin Sürdürülebilir ve Akıllı Atık Yönetim Sisteminin Kurulması Projesi	Beykoz Belediyesi
TR10/16/YNY/0115	Yeni Nesil Kütle Spektrometresi Görüntüleme Teknolojisi ile Klinik Tarama ve Tanı Metotlarının Geliştirilmesi	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Tıp Fakültesi

TR10/16/YNY/0116	İstanbul Biyotasarım Merkezi	Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
TR10/16/YNY/0123	Mahalle İstanbul	İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi
TR10/16/YNY/0124	Marmara Mems/Nems/Moems Araştırma ve Geliştirme Merkezi Kurulması	Marmara Üniversitesi Teknoloji Fakültesi
TR10/16/YNY/0129	Yönetim Bilişim Sistemleri Siber Güvenlik Çalışmaları Merkezi	Boğaziçi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
TR10/16/YNY/0130	Tıbbi Cihaz, Biyomalzeme ve Biyobenzer Ürünlerin Analizi için Biyolojik Karakterizasyon Laboratuvarı Kurulması	İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
TR10/16/YNY/0132	Membran Malzemeleri ve Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi	Yıldız Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi
TR10/16/YNY/0133	Uluslararası Yayıncılık Telif ve Danışmanlık Merkezi (YATEDAM)	Basın Yayın Birliği Derneği
TR10/16/YNY/0134	Ambulanslar için beyin kanaması erken teşhis ve tespit sistemi: KASK	İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik-Elektronik Fakültesi
TR10/16/YNY/0135	Atık Sulardan Uyuşturucu ve Diğer Psikoaktif Maddelerin İzlenmesi	İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü
TR10/16/YNY/0136	Tele-Sağlık İstanbul	Fatih sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Mühendislik Fakültesi
TR10/16/YNY/0144	Kanser Odaklı Veri Çözümleme, Genomik Analiz, AR-GE ve Genombilim Eğitimi Yönünde Kapasite Arttırma Projesi: Kansere ÇAARE	İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü
TR10/16/YNY/0151	Havacılık-Uzay Farkındalık Ve Bilgi Merkezi-2 (Hufbm) ARGE ve İhtisasa Dönüşüm Projesi	İstanbul İkitelli Organize Sanayi Bölgesi
TR10/16/YNY/0159	Çocuk Değerlendirme Programı Projesi	T.C.İstanbul Valiliği Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
TR10/16/YNY/0163	Yer Altı ve Yer Üstü Ulaşım Planlama ve Araştırma Merkezi Kurulması	İstanbul Medeniyet Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
TR10/16/YNY/0167	İstanbul Protein Araştırma Geliştirme ve İnovasyon Merkezi (PROMER) Kurulması	Üsküdar Üniversitesi - Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
TR10/16/YNY/0181	Girişimcilik Ekosistemindeki Aktörlerin Yaratıcı İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Atölye Alt Yapısıyla Güçlendirilmesi	Yıldız Teknik Üniversitesi
TR10/16/YNY/0192	NEFES - Hastane Enfeksiyonlarını Önlemeye Yönelik Hava Filtrasyonu Ar-Ge Merkezi	İstanbul Teknik Üniversitesi-Tekstil Teknolojileri ve Tasarımı Fakültesi
TR10/16/YNY/0214	PERAVOC Perakende Yeterlilik Geliştirme ve Belgelendirme Merkezi	Kategori Mağazacılığı Derneği
TR10/16/YNY/0224	Aritılmış Evsel Atıksuların Tarımsal ve İnsani Kullanım Amaçlı Geri Kazanımının Pilot Ölçekli Olarak Araştırılması	İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi
TR10/16/YNY/0229	Metal-İş Teknoloji ve İş Geliştirme Merkezi (METİGEM)	S.S İstanbul Metal-İş Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi

Ek 3. Göstergeler Kapsamında Hedef Gerçekleşmeleri

Performans

Göstergesi Hedeflenen Gerçekleşen Yüzde

Göstergesi	Hedeflenen	Gerçekleşen	Yüzde
S1	327.546	72.573	22%
S2	2.850	1.049	37%
S3	10	5	50%
S4	608	608	100%
S5	1.850	813	44%
S6	9.710	2.421	25%
G1	107	21	20%
G7	205	224	109%
G2	20	18	90%
G8	2.851	6.091,50	214%
G9	8.066	10.411	129%
G10	130.640	55.179	42%
K32	540	918	170%
K20	28	35	125%
K21	289	640	221%
K46	36	40	111%
K47	783	422	54%
K38	12	11	92%
K48	279	307	110%
K39	25	29	116%
K49	45	30	67%
K50	100	106	106%
S18	171	528	309%
A5	1.101	1.570	143%
A43	38	40	105%

Ek 4. Projelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

Referans No	Sözleşme Bütçesi	Destek Oranı	Sözleşme toplam destek tutarı	Gerçekleşen Toplam Bütçe	Gerçekleşen Toplam Destek Tutarı	Bütçe Gerçekleşme Oranı	Bütçe Gerçekleşme Oranı Ortalaması
TR10/16/YNY/0016	1.143.000,00	89,99%	1.028.623,24	1.102.910,31	992.545,21	96%	91%
TR10/16/YNY/0017	1.315.838,76	89,93%	1.183.393,67	1.270.963,35	1.143.035,17	97%	
TR10/16/YNY/0018	1.302.168,66	89,73%	1.168.377,94	1.192.773,95	1.070.222,94	92%	
TR10/16/YNY/0021	1.006.183,81	84,47%	849.881,31	952.020,43	804.131,77	95%	
TR10/16/YNY/0024	465.109,80	90,00%	418.598,82	369.248,48	332.323,63	79%	
TR10/16/YNY/0026	1.444.037,76	90,00%	1.299.633,98	1.422.460,02	1.280.214,01	99%	
TR10/16/YNY/0029	1.202.500,00	90,00%	1.082.250,00	1.152.831,93	1.037.548,74	96%	
TR10/16/YNY/0030	1.600.260,76	89,86%	1.437.917,25	1.581.085,83	1.420.687,58	99%	
TR10/16/YNY/0033	1.576.872,12	90,00%	1.419.177,89	1.484.092,68	1.335.676,81	94%	
TR10/16/YNY/0034	630.375,00	90,00%	567.337,50	610.572,00	549.514,80	97%	
TR10/16/YNY/0036	758.608,00	89,09%	675.814,43	623.571,52	555.515,67	82%	
TR10/16/YNY/0044	838.508,00	88,33%	740.620,82	768.909,63	679.147,34	92%	
TR10/16/YNY/0047	1.060.998,37	85,60%	908.192,73	1.057.789,08	905.445,64	100%	
TR10/16/YNY/0051	1.680.625,00	80,00%	1.344.500,00	1.608.789,38	1.287.031,50	96%	
TR10/16/YNY/006	337.440,00	90,00%	303.696,00	336.668,06	303.001,25	100%	

3						
TR10/16/ YNY/007 8	1.090.120,00	85,42%	931.190,60	976.126,45	833.816,25	90%
TR10/16/ YNY/008 2	864.000,00	90,00%	777.600,00	683.942,38	615.548,14	79%
TR10/16/ YNY/008 9	878.430,30	90,00%	790.587,27	820.346,59	738.311,93	93%
TR10/16/ YNY/010 1	518.694,00	90,00%	466.824,60	502.924,93	452.632,44	97%
TR10/16/ YNY/010 2	1.603.621,00	90,00%	1.443.258,89	1.537.164,42	1.383.447,97	96%
TR10/16/ YNY/010 3	1.343.832,00	90,00%	1.209.447,81	1.293.610,11	1.164.248,15	96%
TR10/16/ YNY/010 6	775.000,00	90,00%	697.500,00	586.654,54	527.989,09	76%
TR10/16/ YNY/011 2	695.079,16	72,45%	503.602,69	605.930,83	439.012,44	87%
TR10/16/ YNY/011 5	1.362.000,00	88,60%	1.206.733,61	1.359.932,31	1.204.901,63	100%
TR10/16/ YNY/011 6	426.380,00	89,95%	383.518,92	381.560,23	343.204,58	89%
TR10/16/ YNY/012 3	319.715,15	62,56%	200.000,01	288.664,78	180.576,24	90%
TR10/16/ YNY/012 4	1.455.761,00	88,35%	1.286.155,06	1.432.909,12	1.265.965,58	98%
TR10/16/ YNY/012 9	632.029,80	87,58%	553.504,04	620.816,59	543.684,00	98%
TR10/16/ YNY/013 0	1.679.771,30	88,76%	1.490.955,41	1.655.522,81	1.469.432,59	99%
TR10/16/ YNY/013 2	1.416.580,50	90,00%	1.274.922,45	1.357.163,24	1.221.446,92	96%
TR10/16/ YNY/013 3	412.290,00	90,00%	371.061,00	380.233,17	342.209,85	92%
TR10/16/ YNY/013 4	875.312,00	89,99%	787.669,79	844.469,09	759.915,08	96%
TR10/16/ YNY/013 5	1.214.000,00	90,00%	1.092.600,00	1.029.895,99	926.906,39	85%
TR10/16/ YNY/013 6	619.450,00	90,00%	557.505,00	379.436,41	341.492,77	61%

YNY/013 6						
TR10/16/ YNY/014 4	1.670.226,05	81,70%	1.364.630,67	1.610.225,93	1.315.608,56	96%
TR10/16/ YNY/015 1	465.957,00	90,00%	419.361,30	391.456,00	352.310,40	84%
TR10/16/ YNY/015 9	946.858,68	89,60%	848.414,84	529.136,84	474.123,07	56%
TR10/16/ YNY/016 3	748.450,00	89,03%	666.308,61	744.200,72	662.525,68	99%
TR10/16/ YNY/016 7	892.786,80	84,50%	754.385,25	855.444,95	722.832,21	96%
TR10/16/ YNY/018 1	1.190.666,58	89,58%	1.066.617,63	1.167.485,33	1.045.851,51	98%
TR10/16/ YNY/019 2	1.477.640,38	90,00%	1.329.876,34	1.465.228,94	1.318.706,04	99%
TR10/16/ YNY/021 4	1.052.380,00	90,00%	947.142,00	747.211,43	672.490,29	71%
TR10/16/ YNY/022 4	1.130.038,00	89,09%	1.006.773,03	1.012.032,66	901.639,76	90%
TR10/16/ YNY/022 9	878.599,00	89,63%	787.524,71	822.817,41	737.525,36	94%

Ek 5. Anket Soruları

İSTANBUL KALKINMA AJANSI 2016 YILI YENİLİKÇİ VE YARATICI İSTANBUL MALİ DESTEK PROGRAMI (YNY) PROGRAM SONRASI DEĞERLENDİRME ANKETİ

1. Kurum adınız: (Yasal unvanınızda 2016 yılından sonra değişiklik yapıldıysa eski ve yeni unvanı belirtiniz.)
2. Proje adınız:
3. Proje kodunuz:
4. Yasal statünüz:
5. 2016 yılı Yenilikçi ve Yaratıcı İstanbul Mali Destek Programı (YNY) toplam hibe miktarı yeterli miydi?
 1. Evet, yeterliydi.
 2. Hayır, yetersizdi.
 3. Fikrim yok
6. Proje faaliyetlerinizi gerçekleştirmek ve proje hedeflerinize ulaşmak için öngördüğünüz bütçe yeterli miydi?

1. Evet, yeterliydi.
 2. Hayır, yetersizdi.
 3. Fikrim yok
7. Proje faaliyetlerini gerçekleştirmek ve proje hedeflerine ulaşmak için ajans destek miktarı yeterli miydi?
1. Evet, yeterliydi.
 2. Hayır, yetersizdi.
 3. Fikrim yok
8. Proje faaliyetlerini gerçekleştirmek ve proje hedeflerine ulaşmak için ek bütçe yaratmanız gerekti mi?
1. Evet, gerekti.
 2. Hayır, gerekmedi.
9. Ek bütçe yaratmanız gerekiyorsa, aşağıdaki ifadelerden hangisi/hangileri sizin durumunuzu en iyi şekilde açıklamaktadır?
1. Ek bütçe ihtiyacımızı kurumsal bütçemizden karşıladık.
 2. Ek bütçe ihtiyacımızı kurumsal bütçemiz dışından karşıladık.
 3. Ek bütçe yaratamadık.
10. Kendi bütçeniz dışından karşıladığınız ek bütçe ihtiyacınızı nasıl sağladınız?
1. Proje ortakları aracılığıyla
 2. Proje iştirakçileri aracılığıyla
 3. Diğer (Belirtiniz)
11. Ne kadarlık (TL) bir ek bütçe yarattınız?
12. Projede bütçelendirilmeyip tarafınızca yapılan eş finansman dışındaki nakdi katkıların toplam tutarı (TL) ne kadardır?
13. Proje için İSTKA tarafından kaynak tahsis edilmeseydi proje kapsamındaki yatırım gerçekleştirilebilir miydi?
1. Aynı şekilde (aynı zamanda, aynı büyüklükte, aynı yerde) gerçekleştirilirdi.
 2. Aynı yatırım daha küçük ölçekte gerçekleştirilebilirdi.
 3. Aynı yatırım daha sonraki bir zamanda gerçekleştirilebilirdi, ertelenebilirdi.
 4. Gerçekleştirilemezdi.
14. Mali destek programından haberdar olma kanalınız hangisidir?
1. İSTKA
 2. Medya
 3. İlişkili/bağlı olduğumuz kurum/işletme
 4. Diğer
15. Projenizi kim hazırladı?
1. İlişkili/bağlı olduğumuz kurum/işletme personeli
 2. Kendimiz
 3. Diğer
16. Proje başvuru, değerlendirme, uygulama ve izleme süreçlerinde edindiğiniz deneyimler doğrultusunda aşağıda yer alan ifadelere katılma düzeyini 1-Hiç Katılmıyorum, 5-Kesinlikle katılıyorum olacak şekilde işaretleyiniz.
1. Proje başvuru rehberi açık ve anlaşılırdı.
 2. Proje/Program ile ilgili gereken tüm bilgileri, başvuru rehberi ve eklerinde bulabildik.
 3. Ajans ile sözleşme imzalama aşamasındaki prosedür etkin işledi.
 4. Başvuru ile destek kararının açıklanması arasında geçen sürenin uzunluğu makuldü.
 5. Değerlendirme kriterleri adildi.

6. Değerlendirme kriterleri şeffaftı.
 7. Projenin uygulanması için verilen süre yeterliydi.
 8. Proje izleme sürecinde talep edilen raporlar ve kapsamı makuldü.
 9. Proje süresince Ajans ile kolaylıkla iletişim kurabildik.
 10. Süreçte yaşanan sorunlarla ilgili olarak Ajans gerekli yardımı sağladı.
17. Proje uygulama aşamasında aşağıdaki konularla ilgili zorlanma düzeyinizi belirtiniz.
(Zorlandık/Zorlanmadık/Fikrim yok)
1. Proje yönetimi
 2. Personel yönetimi
 3. Satın alma süreci
 4. Sözleşme prosedürleri
 5. Raporlama prosedürleri
 6. İzleme süreci
 7. Görünürlük ve tanıtım faaliyetleri
 8. Proje süresi kullanımı
 9. Ajans ile iletişim
 10. Bütçe kullanımı
 11. Diğer
18. Proje kapsamında kurum olarak aldığınız her türlü sertifika ve belgeyi belirtiniz
(Evet/hayır)
1. Yönetim sistemi
 2. Eğitim
 3. Akreditasyon
 4. CE
 5. Proje kapsamında alınan sertifika/belge yok
 6. Diğer (belirtiniz)
19. Proje ile aşağıdaki hangi tematik alan/alanlarda gelişime katkı sağlandı?
1. Kadın-erkek eşitliği
 2. Gıda
 3. Atık yönetimi
 4. Girişimcilik
 5. Enerji
 6. Sağlık
 7. Yaşlılık
 8. Güvenlik
 9. Kültür
 10. Turizm
 11. Nanoteknoloji
 12. Finans
 13. Diğer _____
20. Proje kapsamında geliştirilen/kurulan her türlü fiziki kullanım alanını belirtiniz.
1. Merkez
 2. Laboratuvar
 3. Atölye
 4. Sanat evi
 5. Proje kapsamında geliştirilen/kurulan fiziki kullanım alanı yok.
 6. Diğer
21. Proje kapsamında geliştirilen/kurulan fiziki kullanım alanının tam adını iletiniz:
1. _____

22. Proje kapsamında geliştirilen/kurulan fiziki kullanım alanı aktif olarak çalışmalarına devam ediyor. (Evet/Hayır)
23. Proje kapsamında geliştirilen/kurulan fiziki kullanım alanı bugüne kadar (2022 yılı Eylül ayı başı) yaklaşık kaç kişiye ulaştı?
1. _____
24. Proje kapsamında geliştirilen ürün/yazılım/veritabanı vb. üretimleri belirtiniz:
1. Yazılım
 2. Veri tabanı
 3. Prototip geliştirilmesi
 4. Mobil uygulama
 5. Web sitesi
 6. Malzeme
 7. Proje kapsamında geliştirilen yazılım/veri tabanı yok.
 8. Diğer
25. Proje kapsamında geliştirilen yazılım/veritabanı vb. üretimin tam adını iletiniz:
1. _____
26. Proje kapsamında geliştirilen yazılım/veritabanı vb. üretim alanınız aktif bir şekilde çalışmaya devam ediyor. (Evet/Hayır)
27. Proje kapsamında geliştirilen yazılım/veritabanını vb. üretim alanı bugüne kadar (2022 yılı Eylül ayı başı) yaklaşık kaç kişiye ulaştı?
1. _____
28. Proje çıktıları ile elde ettiğiniz sonuçları uygun olan açıklama ile ilişkilendirerek işaretleyiniz. (Öngörülmüştü ve gerçekleşti, öngörülmemiştii ama gerçekleşti, öngörülmüştü ama gerçekleşmedi, öngörülmemiştii ve gerçekleşmedi)
1. Kurumumuzun Ar-ge, yenilik ve yaratıcılık çalışmalarına yönelik kapasitesi arttı.
 2. Yaptığımız yenilik ve yaratıcılık çalışmaları ticari kazanca dönüştü.
 3. Kurumumuz gelecek dönemde yapılacak yenilik ve yaratıcılık çalışmalarına zemin oluşturacak platformların oluşmasına katkı sağladı.
 4. Projemiz ile yaratıcı çalışmaların hızlandırılabilieceki ortak kullanım alanları oluşturuldu.
 5. Projemiz ile farklı kurumların yenilik ve yaratıcılık çalışmalarını hızlandıracak ya da verimini artıracak ortak alanlar oluşturuldu.
 6. Proje ile endüstriyel teknik norm ve standartların oluşturulmasına zemin oluşturuldu.
 7. Proje kapsamında geliştirilen yenilikçi ve yaratıcı araçlar uygulamaya geçti.
 8. Proje kapsamında gerçekleştirilen uygulama ile kentsel hizmetler iyileştirildi, toplumsal etki sağlandı.
 9. Proje kapsamında farklı paydaşlar arasında (kamu, özel sektör, üniversiteler vb.) etkin iş birliği gerçekleşti.
 10. Proje ile İstanbul bölgesine özgü sorunlara çözüm geliştirildi, bölgesel gelişime katkı sağlandı.
 11. Proje ile İstanbul sanayisinin gelişimi için gerekli politikaların geliştirilmesine yönelik adımlar atıldı, gerekli zemin sağlandı.
 12. Proje ile sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlandı.
 13. Diğer
29. Proje uygulamasının tamamlanmasını takiben olumlu/olumsuz, beklenen/beklenmeyen, doğrudan/dolaylı şekilde ortaya çıkan sosyal değişiklikler ile ilgili aşağıdaki ifadeleri yanıtlayınız. (Katılıyorum/Katılmıyorum/Fikrim yok)

1. Projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi, beceri ve yetkinliğimiz arttı.
 2. Proje yazma ve yönetme konusunda bilgi, beceri ve yetkinliğimiz arttı.
 3. Ürün/hizmet/süreçlerimizdeki sorunları tespit ve analiz etme yeteneğimiz arttı.
 4. Hedef kitlemizin ihtiyaçlarını daha iyi anlar ve analiz eder hale geldik.
 5. Kurum içi iletişim ve iş birliklerimi güçlendi.
 6. Kurumumuzun/işletmemizin saygınlığı ve bilinirliği arttı.
 7. Diğer
30. Proje uygulamasının tamamlanmasını takiben olumlu/olumsuz, beklenen/beklenmeyen, doğrudan/dolaylı şekilde ortaya çıkan ekonomik değişiklikler ile ilgili aşağıdaki ifadeleri yanıtlayınız. (Katılıyorum/Katılmıyorum/Fikrim yok)
1. Projeye bağlantılı yeni projeler geliştirdik.
 2. Projeye bağlantılı yeni fiziki yatırımlar gerçekleştirdik.
 3. Proje alanına giren konularda yeni personel istihdam ettik.
 4. Ürün/hizmet/süreçlerimizin kalitesi arttı.
 5. Ürün/hizmet/süreçlerimizin miktarı arttı.
 6. Hedef kitlemiz çeşitlendi.
 7. Diğer (Belirtiniz)
31. Proje uygulamasının tamamlanmasını takiben doğrudan/dolaylı şekilde ortaya çıkan çevresel değişiklikler ile ilgili aşağıdaki ifadeleri yanıtlayınız. (Evet/hayır/fikrim yok)
1. Doğal kaynakların korunmasına katkı sağlandı.
 2. Çevre kirliliğinin azaltılmasına katkı sağlandı.
 3. Biyoçeşitliliğin gözetilmesi sağlandı.
 4. Diğer (Belirtiniz)
32. Proje faaliyetleriniz devam ediyor mu (fiziksel alan ve ürün dışında)?
1. Faaliyetlerin bir kısmı devam ediyor.
 2. Faaliyetlerin tümü devam ediyor.
 3. Faaliyetler artarak/çeşitlenerek devam ediyor.
 4. Faaliyetler devam etmiyor.
 5. Faaliyetleri devam etmiyor fakat proje süresince uygulanan faaliyetin faydası devam ediyor.
33. Hangi faaliyetlerinizin ne şekilde devam ettiğini açıklayınız.
34. Proje faaliyetleriniz neden devam etmiyor? Lütfen uygun olan bütün seçenekleri işaretleyiniz.
1. Kaynak yetersizliği
 2. İzin, ruhsat vb. sorunları
 3. Lisans alma sorunları
 4. Mülkiyet sorunları
 5. Personel yetersizliği
 6. Yönetim sorunu
 7. Talep yetersizliği
 8. Diğer
35. Hangi faaliyetlerinizin faydasının ne şekilde devam ettiğini açıklayınız.
36. Destekten kaynaklanan olumlu etkilerin devam ederek sürdürülebilirliğinin sağlanması noktasında karşılaştığınız fırsatlar var mı, açıklayınız?
37. Destekten kaynaklanan olumlu etkilerin devam ederek sürdürülebilirliğinin sağlanması noktasında karşılaştığınız engeller var mı, açıklayınız?
38. Proje kapsamında/uygulanması sonrasında ortaya çıkan olumsuz/istenmeyen sosyal çıktılar varsa açıklayınız. Olumsuz istenmeyen sosyal çıktı yoksa olmadığını belirtiniz.

39. Proje kapsamında/uygulanması sonrasında ortaya çıkan olumsuz/istenmeyen ekonomik çıktılar varsa açıklayınız. Olumsuz istenmeyen ekonomik çıktı yoksa olmadığını belirtiniz.
40. Proje kapsamında/uygulanması sonrasında ortaya çıkan olumsuz/istenmeyen çevresel çıktılar varsa açıklayınız. Olumsuz istenmeyen çevresel çıktı yoksa olmadığını belirtiniz.

Ek 6. Odak Grup Görüşme Soruları

ODAK GRUP GÖRÜŞME SORULARI

Odak grup toplantımıza hoş geldiniz. Toplantımız yaklaşık 2 saat kadar sürecek. Bu toplantı ile özellikle anketler ve ajansa ilettiğiniz final raporlarda detaylandıramadığımız konuları konuşmayı ve bu verileri derlemeyi hedefliyoruz. Tüm sorulara olabildiğince kapsamlı yanıt vermenizi rica ediyoruz.

1. Projenizi birkaç cümleyle özetler misiniz? Size göre en önemli çıktısı ne oldu? Bu çıktının doğrudan en belirgin etkisi ne oldu?
İlgililik
2. Elde etmiş olduğunuz çıktı ve sonuçlar ile programın temel amaç ve önceliklerinin karşılaştırmasını yaptığınızda programın amaç ve önceliklerine ne düzeyde ulaşılmış olduğunuzu örneklendirerek açıklayabilir misiniz?
Etkinlik
3. Bu süreçte olumlu ya da olumsuz anlamda etkili olan faktörler (Sosyal, çevresel, ekonomik) nelerdi?
Etkililik
4. Projenizle nihai yararlanıcılarınız üzerinde nasıl değişimler yaratıldı? Bu değişimleri ne şekilde ölçtünüz? Herhangi bir takip-izleme sisteminiz mevcut mu?
Etki
5. Projenizin uygulama aşamasında ve uygulamanın tamamlanması sonrasında olumlu ya da olumsuz, beklenen ya da beklenmeyen, doğrudan ya da dolaylı şekilde ortaya çıkan sosyal, ekonomik ve çevresel değişiklikleri açıklayabilir misiniz?
Sürdürülebilirlik
6. Proje çıktı ve sonuçlarını destek tamamlandıktan sonra da devam ettirebiliyor musunuz? Evetse nasıl? Hayırsa neden ettiremiyorsunuz? Projenizin sürdürülebilirliği için neye ihtiyaç var?
7. İSTKA'nın desteğiyle ilgili söylemek istediğiniz son bir geri dönüş var mı? Ekibe iletmek istediğiniz bir husus var mı?

9. KAYNAKÇA

- İstanbul Kalkınma Ajansı. (2018). Yenilikçi İstanbul Mali Destek Programı Başvuru Rehberi. İstanbul.
- İstanbul Kalkınma Ajansı. (2014). 2014-2023 İstanbul Bölge Planı. İstanbul.

- Kalkınma Ajanslarınca Uygulanan Mali Desteklerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar. Erişim: <https://www.sanayi.gov.tr/mevzuat/usul-ve-esaslar/mc0909018209>
- OECD (2021). Applying Evaluation Criteria Thoughtfully, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/543e84ed-en>
- T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2019). 11. Kalkınma Planı (2019-2023). Ankara.
- T.C. Kalkınma Bakanlığı. (2013). 10. Kalkınma Planı (2014-2018). Ankara.
- T.C. Resmî Gazete. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği. 08.11.2008. Sayı: 27048, Ankara.
- Müfit Akyos, Çağdaş Yenilikçi Yerel Yönetimlere, <https://inovasyon.org/images/makaleler/pdf/MA.Cagdas.Yenilikci.Yerel.Yonetimlere.pdf>
- Nebi Özdemir, Ecem Özdemir, Yaratıcı Kentler ve Yaşayan Kültür, <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1137339>
- Lachang Lyu, Feixiang Sun & Ru Huang, İnovasyona Dayalı Kentleşme: Çin'de Vilayet Düzeyinde veya Daha Yüksek 270 Şehirden Elde Edilen Kanıtlar, <https://link.springer.com/article/10.1007/s11442-019-1659-1>
- <https://www.citiesforum.org/news/what-is-urban-innovation/#:~:text=It%20refers%20to%20provisions%2C%20solutions,offer%20a%20horizon%20of%20sustainability.>
- David Yencken, The Creative City, <https://meanjin.com.au/essays/the-creative-city/>
- https://en.unesco.org/creative-cities/sites/default/files/uccn_mission_statement_rev_nov_2017.pdf